

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for SVR
Møtested:	Sirdal høyfjellshotell, Fidjeland
Dato:	25.08.2025
Tidspunkt:	16:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til en av verneområdeforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 34/25	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 35/25	Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar		
ST 36/25	Orienteringer		
ST 37/25	Referatsaker		
ST 38/25	Revisjon av delegasjonsreglementet for verneområderstyret for SVR		2025/7545
ST 39/25	Søknad om dispensasjon til helikoptertransport i samband med filmopptak på Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 221/1, Sandnes kommune - Amplio Productions Norway		2025/8484
ST 40/25	Søknad om godkjenning av byggetiltak og vurdering av krav om retting. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Gnr 8, bnr. 11 Dysje. Bykle kommune.		2025/7128
ST 41/25	Søknad om bygging av uthus til sankehytte ved Hegnavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 39/1, Hjelmeland kommune - Trond Rød		2025/8483
ST 42/25	Klage på avslag om ytterlegare utsett frist for riving av hytte. Vedtak om tvangsmulkt. 2/15. Edgar Sundbø. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Åseral kommune.		2023/7249
ST 43/25	Eventuelt		
RS 145/25	Avslag - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal - Månafossen - Mån - droneflyving - Jan Odd Houen		2025/4712
RS 146/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal 55/1 - Tjødnaarebotn - helikopter - Leiv Einar Aarhus		2025/5642
RS 147/25	Innvilga - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - Gjesdal - utplassering av basestasjonar - elektronisk sporing av sau - Øvre Espedal beitelag		2025/5802
RS 148/25	Innvilga - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Sirdal 36/1 - Håhellervatnet - arrangement - temadag for skoleelever 2025 - Sirdal Huskyfarm AS		2025/5817
RS 149/25	Uttale - vurdering av konsesjonsplikt - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Dyraheio - Steinbuskardet-Hisdal biotopvernområde - Suldal - Hjelmeland - Bykle - Saurdal kraftverk - konsesjon - Ulla-Førre systemet - økt pumpekapasitet		2025/5629

RS 150/25	Administrativ uttalelse - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - besøksstrategi for Kjerag 2025 - 2030 - Lysefjorden Utvikling	2025/5952
RS 151/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Kvanndalen landskapsvernområde - Suldal 68/1 - Jensafet - Svultanuten - helikopter - Erik Jordebrekk	2025/6264
RS 152/25	Innvilga - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal 60/1 - 60/2 - Månafossen - droneflyging - Spectacular Norway AS	2025/6339
RS 153/25	Innvilget - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - Kjeragveggen - helikopter - lågtflyging og landing - i Frafjordheiane - 330-skvadronen	2025/6405
RS 154/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Frafjordheiane landskapsvernområde - Gjesdal - aust for Frafjordhatten - helikopter - Anders Kommedal	2025/6670
RS 155/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Sirdal 20/1 - Degevasshytta - helikopter - Kato Sinnes	2025/6667
RS 156/25	Innvilga - Vormedalsheia landskapsvernområde - Hjelmeland 39/4 - Vikestøl - bygging av nytt uthus - Åstein Mæland	2025/6318
RS 157/25	Melding - Øydelagt terskel og tørrlegging av Moatjødno i Dyraheio landskapsvernområde	2025/6725
RS 158/25	Innvilget - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - Kjerag - drone - Maximus Film GmbH	2025/6808
RS 159/25	Innvilga - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes - Langvatn - Låtervik - Olastødene - Gaupefjell - Låtervikvatnet - motorferdsel - helikopter - Lyse og Flørli sankelag	2025/6706
RS 160/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Dyraheio landskapsvernområde - Suldal 67/3 - Bleskestadmoen - helikopter - Jan Arvid Bakken	2025/6814
RS 161/25	Delvis innvilga - motorferdsel i SVR - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Valle 26/7 - Ljosådal - helikopter - Statskog SF	2025/6957
RS 162/25	Innvilget - Setesdal Vesthei - Roskreppfjorden - Vidalega - Lykje - Gaukhei - Strondelega - motorferdsel - helikopter - Karl Martin Mattingsdal	2025/7022
RS 163/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Ljosådal naturreservat - Valle - Ljoså - Gjesløyå - helikopter - bil - Otra Kraft DA	2025/6976
RS 164/25	Innvilga søknad om landingsløyve for helikopter. Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Gaukhei 4/2. Eivind Jacobsen. Bygland kommune	2025/7616
RS 165/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Steinbuskardet- Hisdal biotopvernområde - Bykle 7/1 - helikopter - Statnett SF	2025/7713

RS 166/25	Innvilga - motorferdsel i SVR - Holmavassåno biotopvernområde - Suldal 67/14 - helikopter - Stavanger turistforening	2025/7851
RS 167/25	Innvilga - Frafjordheiane landskapsvernområde - Sandnes 222/1 - Kjerag - drone - Pinakkel Studio	2025/7745

Arkivsaksnummer: 2025/7545

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 18.08.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	38/25	25.08.2025

Revisjon av delegasjonsreglementet for verneområderstyret for SVR

Vedlegg:

- 1 Vedtekter nasjonalpark- og verneområdestyrer - januar 2024 (002)

Forvaltar si innstilling

Verneområdestyret vedtek nytt delegasjonsreglement for verneområdeforvaltarane og arbeidsutvalet slik det går fram av vedtektene gjeven av Miljødirektoratet 19.1.2024 kap. 6.3 og 6.9 med nokre unntak og tillegg slik det er omtala i saka. Nytt delegasjonsreglement vert då som følgjer:

Delegering av myndigheit til verneområdeforvaltar

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a. når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b. når det foreligger etablert forvaltningspraksis for saker behandlet av verneområdestyret eller arbeidsutvalg i tilsvarende saker og
 - c. når forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet av saksbehandlingen
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.

Delegering av myndighet til arbeidsutvalet

Arbeidsutvalget kan treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

Andre bestemmelser om delegering

Avgjørelse om utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, og oversending av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven §74, skal fattes av arbeidsutvalget eller verneområdestyret.

Skriftlig varsel om retting etter naturmangfoldloven § 69 og varsel om tvangsmulkt etter naturmangfoldloven § 73 kan gjøres av verneområdeforvalter.

Verneområdestyret eller arbeidsutvalget avgjør om brudd på verneforskrift, eller vedtak fatta med hjemmel i disse, skal meldes til politiet. Sjølve meldinga vert utforma og sendt til politiet av verneområdeforvalter.

Verneområdeforvalter kan i samråd med styreleder omdisponere midler post 21 (drift av verneområdestyret, grunnstøtte, forvaltningsplan) og post 31 (tiltak i verneområder) innenfor rammer gitt av Miljødirektoratet.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I denne saka skal verneområdestyret vedta nytt delegasjonsreglement for arbeidsutvalet og verneområdeforvaltarane. Som hovudregel bør delegasjonsreglementet gjennomgåast og reviderast i starten av kvar styreperiode. Gjeldande delegasjonsreglement vart vedteken av verneområdestyret i 2018, sak 32/18, og det er såleis på høg tid med ein gjennomgang.

Nytt er at dei oppdaterte vedtektene for verneområdestyret, gjeven av Miljødirektoratet 19.1.2024, gir rimeleg detaljerte føringar for kva sakstyper verneområdestyret kan delegere til arbeidsutvalet og verneområdeforvaltarar. Sjå vedlegg 1.

Forvaltar vil presisere at det innafor vedtektene frå Miljødirektoratet er fullt og heilt opp til verneområdestyret kva saker dei vil delegere til arbeidsutval og verneområdeforvaltarar.

Verneområde der verneområdestyret for SVR har forvaltningsmynde, ref. vidaredelegering frå Miljødirektoratet er som følgjer:

Dyraheio landskapsvernområde
Frafjordheiane landskapsvernområde
Kvanndalen landskapsvernområde
Lusaheia landskapsvernområde
Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde
Vormedalsheia landskapsvernområde
Hovden landskapsvernområde
Holmevassåno biotopvernområde
Steinbuskardet- Hisdalen biotopvernområde
Lislevatn naturreservat
Vidmyr naturreservat
Hisdal naturreservat
Ørestø naturreservat
Migaren naturreservat
Øyastøl naturreservat
Nordraheia naturreservat
Ljosådalén naturreservat

Vurdering

Delegering til verneområdeforvaltarane

Forvaltar tilrår at gjeldande delegasjonsreglement vedteken av verneområdestyret i 2018, sak 32/18, vert erstatta av Miljødirektoratet sine vedtekter for verneområdestyret dagsett 19.1.2024 (vedlegg 1). I praksis vil ikkje dette gi særleg store endringar frå slik det har vore, men med nokre unntak omtala nedanfor.

- Vedtektene kap. 6.3 pkt. 3 (vedlegg 1) om at forvaltar i samråd med styreleiar kan treffe vedtak i hastesaker der det er fare for negativ påverknad på verneverdiane. Typisk døme er stans av ulovlege tilhøve. Til no har det ikkje vore ein formalisert praksis på dette. Det har så langt heller ikkje vore naudsynt med slike hastevedtak.
- Vedtektene kap. 6.3 pkt. 4 om at forvaltar kan endre fristar gjeven i enkeltsaker av verneområdestyret. Til no har det ikkje vore ein formalisert praksis på dette, men forvaltarane har i nokre saker gjeven slik utsett frist.

Vedtektene kap. 6.3 pkt. 6 og 7 opnar for at det kan delegerast til forvaltar å fatte avgjerd om utsett iverksetting (oppsettande verknad) etter forvaltningslova § 42 og fatte avgjerd om sending av saker til Miljødirektoratet med tilråding om å leggja overtredelsesgebyr etter naturmangfaldslova § 74. Forvaltar vil tilrå at myndigheita for dette ligg hjå arbeidsutvalet eller verneområdestyret.

Delegering til arbeidsutvalet

Etter vedtektene kap. 6.8 kan verneområdestyret gi arbeidsutvalet myndigheit til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikkje er av stor verknad for verneverdiane. Vedtaket må vera

innafor ramma av prinsipp fastsett av verneområdestyret for dei ulike saksområda i forvaltningsplanen eller andre retningslinjer, og i samsvar med naturmangfaldslova og verneforskrifta.

Andre presiseringar

Forvaltar vil føreslå følgjande presisering og som ikkje er regulert i vedtektene vedlegg 1:

Varsel om retting etter naturmangfaldslova § 69 og varsel om tvangsmulkt etter naturmangfaldslova § 73

Etter forvaltningslova § 16 skal ein part varslast før det vert fatta vedtak. Forvaltar vil tilrå at dagens praksis med at forvaltarane sender ut varsel om stans og tvangsmulkt vert vidareført.

Melding til politiet ref. naturmangfaldslova § 75

Ved alvorlege brot på verneforskrifta eller vedtak fatta med heimel i desse skal saka meldast til politiet. Verneområdestyret eller arbeidsutvalet avgjer om saka skal meldast til politiet. Sjølvne meldinga vert utforma og sendt til politiet av verneområdeforvaltarane.

Omdisponering av midlar post 21 og post 31

Verneområdeforvaltar kan i samråd med styreleder omdisponere midlar post 21 (drift av verneområdestyret, grunnstøtte, forvaltningsplan) og post 31 (tiltak i verneområder) innanfor rammer gitt av Miljødirektoratet.

Konklusjon

Verneområdestyret vedtek revidert delegasjonsreglement slik det går fram av vedtaket. Delegasjonsreglementet erstattar førre delegasjonsreglement gjeven av verneområdestyret i 2018, sak 32/18.

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

Fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82

1. Vedtektenes formål

Formålet med vedtektene er å gi bestemmelser om oppnevning av nasjonalpark- og verneområdestyret, og om styrets og nasjonalpark- /verneområdeforvalters myndighet og oppgaver.

Vedtektene skal videre legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyret i samsvar med verneformålet og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. Oppnevning og sammensetning av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra berørte kommuner, fylkesting og Sameting.

Oppnevningsperioden for medlemmene i styret følger valgperioden for henholdsvis kommunestyrene, fylkestingene og Sametinget. Sammensetningen av nasjonalpark-/verneområdestyret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Medlemmene skal ha personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall.

Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

3. Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvaltningsknutepunkt for verneområdet(ene) fastsettes av Miljødirektoratet.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ha et sekretariat som består av en eller flere nasjonalpark-/verneområdeforvaltere.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter(e) ansettes av Statsforvalteren.

Ansettelsen skjer etter egen instruks for ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter utarbeidet av Klima- og miljødepartementet, og i dialog med styret.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Statsforvalteren har personal- og administrativt ansvar for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren. Ved permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal Statsforvalteren i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Nasjonalpark-/verneområdestyret disponerer forvalterens arbeidstid.

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende oppgaver:

6.1. Behandle søknader

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle søknader og treffe vedtak etter verneforskriftene eller etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum, i tråd med forvaltningsloven og naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vedtak etter verneforskrifter og naturmangfoldloven § 48 som nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget fatter, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret innen tre virkedager, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3. Vedtak som gjelder håndheving (retting, tvangsmulkt mv) etter naturmangfoldlovens kap. IX skal ikke registreres i Miljøvedtaksregisteret.

Alle vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget skal sendes i kopi til Statsforvalteren.

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom

nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

6.3 Delegere myndighet til forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark-/verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssenter i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

6.7 Grensemerking

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

6.8 Oppnevne rådgivende utvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

6.10 Opprettelse av et administrativt kontaktutvalg

For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

6.11 Naturbase og rapportering

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at opplysninger i Naturbase om verneområdet er oppdatert.

Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven og verneforskriften skal sendes til Miljødirektoratet.

7. Nasjonalpark-/verneområdeforvalters oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter har følgende oppgaver:

7.1 Sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdeforvalters hovedoppgave er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal bidra til at verneområdene forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften og at saksbehandlingen følger forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser.

7.2 Fatte vedtak etter delegert myndighet

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter kan fatte vedtak etter delegert myndighet. Dette

forutsetter at nasjonalpark-/verneområdestyret i skriftlig beslutning har delegert aktuell myndighet til forvalter etter pkt. 6.3.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter fatter vedtak etter delegert myndighet. Alle vedtak som fattes etter delegert myndighet, skal refereres for styret.

Vedtak forvalteren fatter etter delegert myndighet etter pkt. 6.3 skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

8. Statsforvalterens klagerett

Statsforvalterne har klagerett på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning.

9. Samarbeid med SNO lokalt

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i verneområdet, jf. lov om statlig naturoppsyn.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal etablere et samarbeid med SNO lokalt.

10. Endring av vedtektene

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Arkivsaksnummer: 2025/8484

Saksbehandlar: Alf Odden

Dato: 19.08.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	39/25	25.08.2025

Søknad om dispensasjon til helikoptertransport i samband med filmopptak på Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 221/1, Sandnes kommune - Amplio Productions Norway

Vedlegg:

- 1 Søknad - Amplio Productions Norway

Forvaltar si innstilling

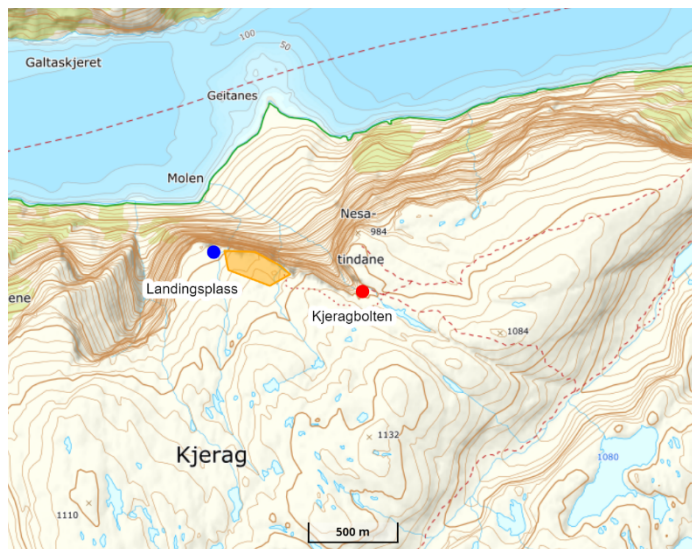
Med heimel i §2 og §3, punkt 5.1 i Føreskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde, samt §48 i naturmangfaldslova, får Amplio Productions Norway dispensasjon til å bruke helikopter til frakt av deltakarar, tryggleikspersonell, filmmannskap og utstyr i samband med filmopptak på Kjerag.

Dispensasjonen gjeld for inntil 10 landingar som gjennomførast ein dag i tidsrommet 04-10.09.2025.

Landingane med helikopter skal skje på landingsplassen som blir brukt under Heliboogie, slik det er vist på kartet i vedtaket. Det skal brukast flygeruter kor helikopteret kjem inn frå Lysefjorden. Det kan og unntaksvis landast på Geitaneset nede ved Lysefjorden.

Dispensasjonen gjeld og for bruk av drone den dagen filminga blir gjennomført.

Dispensasjonen blir grunngitt med at helikopterlandingane skje på tidspunkt da det er opna for bruk av helikopter i forvaltningsplanen. Landingane skjer og på god avstand av Kjeragbolten og Nesatind som er dei mest besøkte stadane, slik at forstyringane av fotturistar blir avgrensa. På grunn av tida på året og det låga artsmangfaldet på Kjerag, vil ikkje helikopterlandingane har særleg innverknad på naturmangfaldet på staden.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

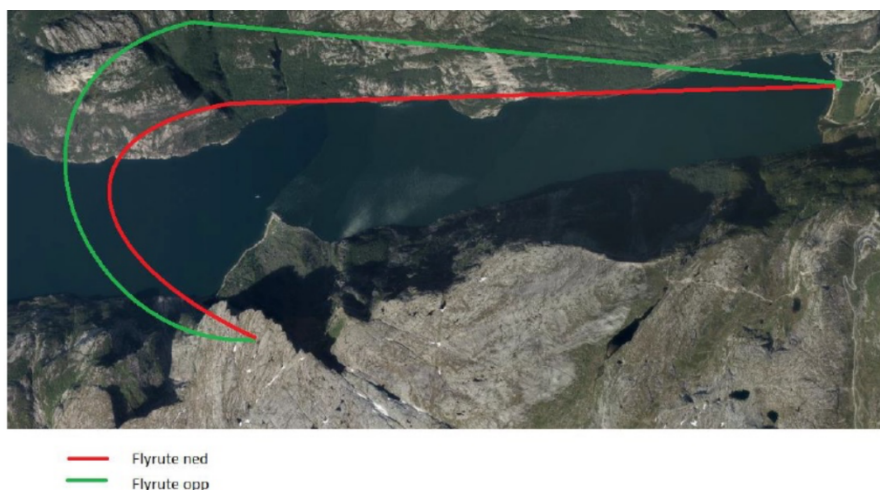
Viser til søknad frå 13.08.2025 og supplerande opplysningar på e-post 15.08.

Amplio Productions Norway søker om dispensasjon til helikoptertransport til Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde. Søknaden gjeld transport av deltakarar i programmet, tryggleikspersonell, filmmannskap og utstyr. Dispensasjonen gjeld for inntil 10 landingar som gjennomførast ein dag i tidsrommet 04-10.09.2025. Landingane med helikopter skal skje på landingsplassen som blir brukt under Heliboogie med flygerute inn frå Lysefjorden.

Det søkast og om bruk av drone den dagen filminnspelinga går føre seg.

Sjølve filminnspelinga vil skje på vestsida av Kjeragbolten i retning av landingsstaden for helikoptera. Avstanden frå Kjeragbolten er minst 500 m i luftlinje.

Kart over flygeruta og landingsplassen det er søkt om.

Søknaden gjeld for TV-serien «Running Wild with Bear Grylls» som har vore populær over heile verda i nærare 10 år. Konseptet i TV-serien går ut på at Bear Grylls har med seg kjente personar ut i naturen og lærer desse grunnleggande ferdigheiter for å klare seg utandørs.

Filminnspelinga og TV-serien vil gi auka merksemd om Kjerag og Lysefjorden, og vil truleg føre til fleire besøkande til område.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde av 30.01.2004.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Frafjordheiane landskapsvernområde og dei tilgrensande naturreservata Ørestø og Migaren vart oppretta ved Kronprinsregenten sin resolusjon 19.12.2003. Direktoratet for naturforvaltning vedtok 30.01.2004 ei mindre endring i verneforskrifta

Føremålet med opprettinga av Frafjordheiane landskapsvernområde er etter §2 mellom anna:

- å ta vare på eit representativt, særprega og vakkert landskap, med bratte fjord- og dalsider via lågheiar opp til glattskurt høg fjell.
- å ta vare på vatn og vassdrag, viktige leveområde for eit særmerkt plante-og dyreliv, geologiske landskapsformer, samt beite- og stølslandskap med automatisk freda og nyare tids kulturminne.

Vidare heter det at *"Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med lita grad av teknisk tilrettelegging"*.

Motorisert ferdsel i verneområdet blir regulert av verneforskrifta §3, punkt 5.1. Her heter det at motorferdsel er forbode på land og i vatn, og vidare at *"Flyging lågare enn 300 m over bakken, og landing og start med motordrivne luftfarty er forbode. Henting og bringing av passasjerar og gods, der luftfartyet ikkje er nær bakken, er og forbode"*. I §3, punkt 5.2 er det nemnt einskilde unntak frå forbodet, og i §3, punkt 5.3 er det lista opp fleire tiltak som forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til etter søknad.

Etter forvaltningsstyresmakta si vurdering kjem ikkje helikoptertransporten det er søkt om inn under nokre av dei tiltaka som er nemnt i §3, punkt 5.2 og 5.3 i verneføreskrifta for Frafjordheiane landskapsvernområde. Dispensasjonssøknaden må derfor handsamast etter §48 Naturmangfaldslova.

I §48 i Naturmangfaldslova heiter det at "Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig".

Helikoptertransportar til Kjerag blir også særskilt omtala i Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane, kapittel 3.6.4 under overskrifta *"Retningslinjer for bruk av helikopter til Kjerag i samband med reiseliv, marknadsføring og basehopping"* på side 74. Her er det utarbeida nærare retningslinjer og vilkår for handsaming av dispensasjonssøknadar i samband med helikoptertransport til mellom anna filmopptak. Formålet med retningslinjene er mellom anna å gje ein mest mogleg avklara forvaltningspraksis, avgrense negative effektar på verneverdiar og opplevingskvalitetar, og å lette oppsynsoppgåvene. I forvaltningsplanen heiter det vidare:

- “Tidsvindauga” vil bli strengt handheva, og avgrensa til fire samanhengande dagar i andre halvdel av juni, og fire dagar i september. “Tidsvindauga” skal definerast med datoar i kvar einskild dispensasjon, utan høve til forlenging grunna dårleg vêr eller liknande.
- I vurderinga av søknaden, skal det vere avgjerande om helikopterflyging er absolutt naudsynt for å gjennomføre tiltaket.
- “Tidsvindauga” i september er reservert for reportasjeverksemd.
- Flyging og landing skal skje kortaste veg frå fjorden og inn til stupkanten ved Kjeragplatået, eventuelt Geitaneset, med retur same veg.

Praksisen med å ikkje gi dispensasjon helikoptertransportar til filming på Kjerag utanom dei to tidsvindauga, vart stadfesta av verneområdestyret gjennom utarbeidinga av Besøksstrategi for SVR i 2018. I kapittel 4.4.3 på side 49 har verneområdestyret utarbeidd føringar for mellombels installasjonar og bruk av helikopter og droner ved Kjerag. Her heitar det vidare at:

- Det vil ikkje bli gitt dispensasjonar til helikoptertransport til filming og medieføremål eller bruk av droner utanom forvaltningsplanen sine tidsvindaug i juni (fire dagar) og september (fem dagar).
- Det samla talet på helikoptertransportar og droneløyver i dei to tidsvindauga må avgrensast slik at forstyrringa av besøkande fotturistar blir så liten som mogleg.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Frafjordheiane landskapsvernområde.

Vurdering

Tidlegare forvaltningspraksis

Verneområdestyret har gjeve løyve til helikoptertransport i samband med arrangementet “Kjerag-boogie” i 2012-2025 med heimel i verneføreskrifta, naturmangfaldlova og forvaltningsplanen. I AU-sakane 60/2014 og 15/2016 av slo arbeidsutvalet ein søknadar frå TVP Broadcast A/S og Viafilm A/S om helikoptertransport til Kjerag i samband med filmopptak ved Kjeragbolten. Grunngevinga for avslaget var at filmopptaket skulle skje utanfor fastsett tidsvindaug. Hæfa A/S fekk og avslag av same grunn i Delegasjonssak RO 25/2017. Det same gjaldt Kameraproduksjon A/S i AU-sak 32/2022.

I 2019 gav verneområdestyret, i styresak 19/19, Axelar A/S dispensasjon til helikoptertransport til Kjerag i samband med ein liknande søknad. Den gongen var det Therese Johaug og Ingvild Flugstad Østberg som vart intervjuja på Kjerag, før dei skulle gå Lysebotn Opp. I AU-sak 35/2021 fekk og Kompani Bliss dispensasjon til filmopptak på Kjeragbolten ein dag i starten av juni utanfor tidsvindauga, men her skjedde landingane relativt langt unna Kjeragbolten. I styresak 37/22 gav verneområdestyret Film i Norway dispensasjon til 124 landingar over eit tidsrom på 10 dagar, delvis utanfor tidsvindaug i september.

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Staden det er søkt om å få lande ved Kjerag ligg om lag 950 m.o.h i eit storkupert landskap dominert av fjell i dagen og elles skrinnt vegetasjon. Denne delen av Frafjordheiane har ikkje blitt brukt av villreinen dei siste 40 årane, og områda ved Kjerag har truleg aldri vore eit viktig område for villreinen.

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarande informasjon frå Temakart Rogaland.

Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert informasjonen om prioriterte arter, trua eller nær trua arter på Norsk raudliste for arter 2021 eller andre verdifulle arter. Det er heller ikkje informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk raudliste for naturtypar 2018 eller andre verdifulle naturtypar. Det er ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike arter og/eller naturtypar i det aktuelle område som kan ta skade av motorferdsla det er søkt om. I følgje ein rapport frå Fylkesmannen i Rogaland er område ved Kjerag svært artsfattig. Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase Askeladden. Her er det ikkje registrert kulturminne som kan ta skade av motorferdsla det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som godt. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Det er gjeve eit anna løyve for helikoptertransport til Kjerag. Dette gjeld for «Kjerag Boogie» og omfattar 200 helikoptertransportar.

Det er svært mykje ferdsle ved Kjerag i samband med fotturisme, med om lag 60.000 besøkande på årsbasis. Ferdselsteljingar i 2017 og 2018 visar at tidsrommet 4-10 september ligg mot slutten av høgsesongen for fotturismen. Ved teljingane i 2017 registrert til saman 3562 besøkande i denne perioden. Den mest trafikkerte dagen var det 1192 besøkande, men det var og ein dag med 109 besøkande. Gjennomsnittet låg på 509 besøkande pr dag. Dei fotturistane som oppheld seg på Kjerag når helikoptertransportane gjennomførast, vil kunne få ei redusert naturoppleving.

Det aktuelle landingspunktet ligg i eit område med få artar som kan forstyrrast, og motorferdsla det er søkt om vil ikkje medføre ei kritisk belastning av naturmangfaldet i område.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. I høve til transportbehovet som er skissert i søknaden, vurderer forvaltningsmyndigheita bruk av helikopter som det beste alternativet. Det er mykje tungt utstyr som må transporterast over ein lang strekning.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar.

Konklusjon

Motorferdsla det er søkt om vil berre i liten grad ha ein negativ innverknad på verneverdiane knyt til naturmangfaldet i Frafjordheiane landskapsvernområde. Helikopterlandingane vi kunne medføre forstyrring av dei mange fotturistane på staden, men skal skje eit stykke unna Kjeragbolten, og er avgrensa til ein dag. Det er og opna for helikopterlandingar i samband med filminnspeling i forvaltningsplanen.

Etter verneområdeforvaltar si vurdering er det derfor grunnlag for å gi dispensasjon etter §48 i naturmangfaldslova.

13. august 2026

Til
Sandnes kommune
Verneområdestyret for Setesdal, Vesthei, Ryfylkeheiene og Frafjordheiene

Fra
Amplio Productions Norway Ab
Balderuddesvegen 15A, 134 38 Gustavsberg

**Søknad om dispensasjon til helikopterlandinger på Kjerag i Frafjordheiene
Landskapsvernområde under opptak til «Running Wild with Bear Grylls», gnr/bnr
222/1 Sandnes Kommune**

Hva

Amplio Productions Norway AB, søker herved om dispensasjon til helikopterlandinger på Kjerag

Bakgrunn

Amplio Productions Norway AB er ansvarlig serviceprodusent for TV-serien «Running Wild with Bear Grylls». I år skal det spilles inn hele 3 episoder av denne verdenskjente TV-serien i Norge. Opptakene gjøres på Vestlandet, henholdsvis Rogaland- og Vestland fylke.

TV-serien

«Running Wild with Bear Grylls» har gått sin seiersgang på TV-skjermene i nærmere 10 år, har en enorm popularitet med millioner av seere og følgere. Nedslagsfeltet strekker seg over hele kloden og treffer de fleste aldersgrupper. Serien er naturbasert og har gjennom mange sesonger blitt spilt inn over hele jorden.

Konseptet går ut på at Bear har med seg kjent person fra film, tv, sport og underholdning ut i naturen og lærer denne grunnleggende ferdigheter for å klare seg utendørs, overlevelseskunnskap og naturkunnskap. Underveis blir det gjerne brukt ulike framkomstmidler og demonstrert ulike teknikker for å ta seg frem i ugjestmilde naturområder. Tauteknikk er et gjennomgangstema og blir ofte brukt. Kjente personer som har deltatt i programmet er eksempelvis president Barack Obama, Zac Efron, Channing Tatum, and Ben Stiller.

Det ble også spilt inn 2 episoder i Rogaland i 2019. Også da med undertegnede og Amplio som ansvarlige.

Produksjon

For å kunne gjennomføre opptakene på Kjerag, er vi helt avhengige av helikopter til gjennomføring av transport og logistikk. Helikopter vil bli brukt til å transportere crew, programleder, gjest, sikkerhetspersonell og utstyr.

Gjennomføring

Helikopter vil starte i Lysebotn på henvist landingsplass for helikopter., landingsplass på Kjerag vises på vedlagt kart. Her er også flyrute tegnet inn. Det søkes om 10 landinger.

Geitaneset skal kun brukes unntaksvis som landingsplass.

Primærdato er 7. september, men vi søker for perioden 4. til 10. desember, hvorav alt vil foregå på en dag. Årsaken er enkelt og greit at vi trenger å ta høyde for dårlig vær som gjør det umulig å fly. Sikkerheten kommer alltid først og vi tar ingen sjanser.

Nødvendige tillatelser fra grunneiere vil bli innhentet.

Flyoperasjonene vil bli gjennomført av de lokale helikopterselskapene Helitrans eller Fonnafly som er svært godt kjent i området og denne typen operasjoner. Begge selskapene er meget profesjonelle aktører og forholder seg til de enhver tid gjeldende retningslinjer.

Flyrute og landingsplass er valgt for å påvirke natur, miljø og publikum i minst mulig grad.

Drone

Det søkes også om å fly og filme med drone på opptaksdagen. Produksjonen vil bli gjennomført av meget anerkjente Above Media AS

Kart over flyrute og landingsplasser

Avslutning

Vi håper på positivt svar på søknaden og vet at dette vil gi meget god PR til Kjerag , Sandnes og Rogaland. Serien når ut til massevis av folk, og er herlig familieunderholdning.

Vennlig hilsen

Rune Karlsen
Location manager

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'Ru' followed by 'K' and a long horizontal stroke.

Amplio Productions Norway AB

Tlf +47 923 54 953
runekar@icloud.com

Arkivsaksnummer: 2025/7128

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 18.08.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	40/25	25.08.2025

Søknad om godkjenning av byggetiltak og vurdering av krav om retting. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Gnr 8, bnr. 11 Dysje. Bykle kommune.

Vedlegg:

- 1 Merknad til varsel - søknad om godkjenning - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Bykle 8/11 - Dysje - byggetiltak - uthus - Sigrun Bratteland Holtan
- 2 Merknad til varsel og søknad om godkjenning av tiltak 20.07.2025 - endelig dokument.pdf
- 3 Vedlegg 1 Kart, skisse og bilder tidligere uthus.pdf
- 4 Vedlegg 2 Kart, skisse og bilder nytt uthus.pdf

Forvaltar si innstilling

Med heimel i naturmangfaldslova § 48 får Sigrun Bratteland Holtan løyve til oppføring av uthus på eigedomen 8, bnr. 11 på Dysje ved Bossvatn i Bykle, liggjande i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Det vert sett følgjande vilkår for utforming av bygningen:

- Maksimal tillate storleik på uthuset er 19,8 m² BYA og maksimal tillate mønehøgde er 4,5 m.
- Høgda på fundamenta skal ikkje overstige 45 cm. På vegg mot sør-aust tillatast høgde på inntil 100 cm. føresett at det vert mura opp med naturstein i min 50 cm. høgde mellom desse. Ved bruk av lecablokkar til fundament skal desse pussast.
- Til taktekke skal det nyttast stålplater eller shingel i mørk farge.
- Det skal nyttast ståande kledning beisa i mørk farge.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut av verneområdet.

Før bygging kan ta til må det sendast inn målsett fasadeteikning som skal godkjennast av forvaltningssekretariatet.

Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks byggetiltaket er ferdig. Løyyet gjeld til 25.8.2028.

Som grunngeving legg verneområdestyret vekt på at bygningen skal erstatte eldre uthus i dårleg stand og at det på uthuset er tinglyst felles bruk med nabohytte gnr. 8, bnr. 7. Samla bygningsmasse er såleis under 100 m² BYA og innafor føringane gjeven i forvaltningsplanen. Vidare vert det lagt vekt på at tilkomsten i praksis er avgrensa til sommarhalvåret og at det difor er behov for ein del lagringskapasitet ved hytta. Bygningen er plassert i dalbotnen nær andre tyngre tekniske inngrep, og med fleire bygningar omkring. Sjølv om området frå før er sterkt påverka vil ikkje ei auke i bygningsmassen på 10 m² forverre dette vesentleg. Ut i frå dette meiner verneområdestyret at tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Ved godkjenning av storleiken på uthuset kan det for nabohytte gnr. 8, bnr. 7 bli svært avgrensa med utvidingsmoglegheiter jamfør føringane om samla storleik gjeven i forvaltningsplanen. Av den grunn vert vedtaket også sendt eigar av nabohytte og med klagemoglegheit.

Tiltaket krev også dispensasjon frå kommuneplanen for Bykle. Søknad om dispensasjon må sendast Bykle kommune.

Verneområdestyret syner til at byggetiltaket er av monaleg storleik og er oppført utan søknad og godkjenning. For å sikre respekt for regelverket ber verneområdestyret om at saka vert sendt Miljødirektoratet med sikte på at tiltakshavar vert pålagt overtredelsesgebyr etter naturmangfaldslova § 74.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

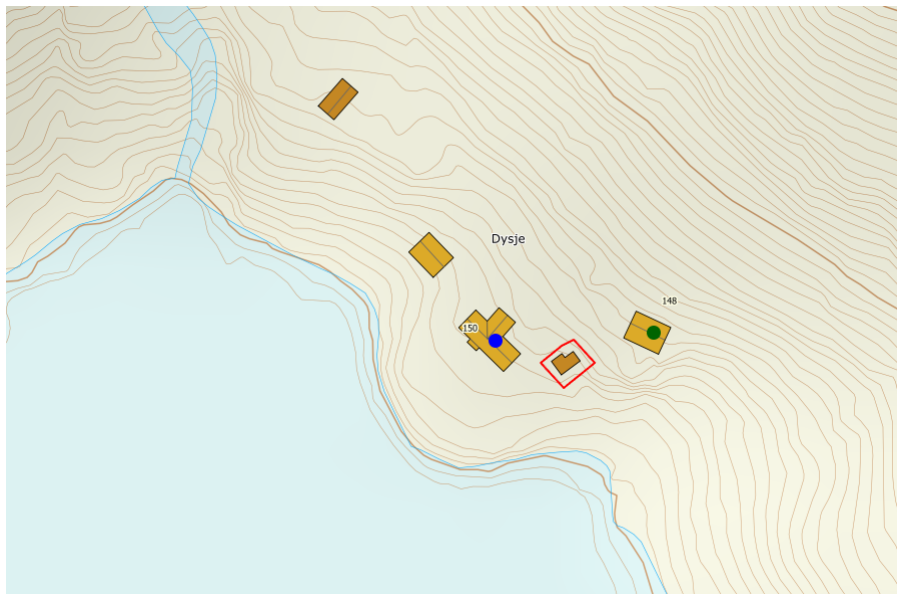
På Dysje ved Bossvatn i Bykle er det på eigedom gnr. 8, bnr. 11 bygd eit uthus utan at det er søkt om og gjeven godkjenning. Eigar er Sigrun Bratteland Holtan. Verneområdestyret skal i denne saka ta stilling til om byggetiltaket heilt eller delvis skal godkjennast, eller om det skal krevjast fjerna. Verneområdestyret skal også ta stilling til om saka bør sendast Miljødirektoratet med sikte på at tiltakshavar vert gjeven overtredelsesgebyr etter naturmangfaldslova § 74.

Saka i korte trekk

Forvaltar fekk melding av SNO 14.6.2025 om at det på Dysje ved Bossvatn i Bykle var under oppføring eit uthus som ikkje er søkt om og gjeven godkjenning. Tiltaket vart synfart av forvaltar 26.6.2025 saman med tiltakshavar. Rett aust for hovudbygning (fritidsbustad) er det sett opp eit uthus med storleik til 19,8 m² BYA. Mønehøgde vart målt til 3,65 m. på gavlvegg mot nord-vest, og 4,45 m. på gavlvegg mot sør-aust. Største høgde på fundament i leca var 1 m. Sjå kart og bilete nedanfor.

Frå før stod det eit eldre vedskjul og utedo på same plass. Storleik på dette er av tiltakshavar oppgjeven til 10,7 m² BYA. Tiltakshavar opplys at eigar av nabohytta gnr. 8, bnr. 7 hadde bruksrett på delar av uthuset og at dette var tenkt vidareført i det nye uthuset slik at det i praksis har funksjon for baa hyttene. Bruksretten er tinglyst på skøytet og forvaltningssekretariatet har fått kopi av dette. Bilete av det gamle uthuset er lagt inn nedanfor.

Kart: Bygning under oppføring er ramma inn med raudt. Hovudhytta er merka med blått punkt. Nabohytte med bruksrett på uthus er merka med grønt punkt.

Bilete 1: uthus under oppføring samt hovudhytte og nabohytte.

Bilete 2

Bilete 3

Bilete 4. Gavlvegg mot sør-aust

Bilete 5. Gamalt uthus midt i bilete

Tiltakshavar vart i brev dagsett 30.6.2025 varsla om at det kan bli aktuelt å krevje fjerning av uthuset. I same brev vart det opplyst om at det kan søkast om godkjenning av tiltaket. Søknaden vil då bli handsama som om tiltaket ikkje alt er gjennomført.

Tiltakshavar har i brev dagsett 20.7.2025 kome med merknad til varselet og søkt om å få godkjend tiltaket (vedlegg 1 – 4).

Merknad frå tiltakshavar til varselet

Tiltakshavar syner til at slekta har ei lang historie på Dysje. Bossvatn vart demma opp i 1975 og dei fleste av bygningane på garden vart rive før dette. Tomta der hytta står i dag vart skild frå hovudbruket i 1999. Det gamle uthuset inneheldt utedo og vedskjul. Nabohytta hadde også bruksrett på denne.

I utgangspunktet vart det tenkt å vedlikehalde det gamle uthuset med tilstanden på dette synte seg å vera så dårleg at dei valde å rive dette og bygge nytt på same plass. Behovet for uthuset er knytt til lagring av ved og utstyr, samt to toalettrom. Tiltakshavar syner til at det er trong for meir lagringsplass no enn tidlegare grunna meir moderne utstyr. Det er også lang avstand til bilveg og der tilkomsten er via 10 km. med båt over Bossvatn. Grunna istilhøva i Bossvatn og topografien kjem dei ikkje inn med snøskuter på vinteren for å sjå til hytta. Det er difor vesentleg at dei kan lagre mykje innomhus på staden.

Tiltakshavar skriv at ho trudde ho handle i tråd med bestemminga i Plan- og bygningslova der frittliggjande bygning under 50 m² ikkje er søknadspliktig når det ikkje skal nyttast til overnatting og nabo er informert. Vesentleg er også at det stod ein bygning på plassen frå før. Tiltakshavar skriv vidare at ho ikkje visste at eigedomen ligg i eit landskapsvernområde. Det går heller ikkje fram av dokumenta som vart skrive i samband med overtakinga av eigedomen. Tiltakshavar syner til føremålet i naturmangfaldslova og verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1 og meiner at tiltaket ikkje strir mot bestemmingane der.

Søknad om godkjenning av tiltaket

Det vert søkt om godkjenning av uthus som er under oppføring. Storleik er 19,8 m² BYA. Bygningen er til erstatning for eksisterande uthus på 10,7 m² BYA som var i svært dårleg stand og no er rive. Bygningen skal førast opp med mønetak med same retning som hovudhytte. Takvinkel er 22,5 grader tilsvarande som på hovudhytte. Maksimal mønehøgde er 4,5 meter og gesimshøgde 3 m. Taktekke skal vera stålplater som på det gamle uthuset. Det er også praktisk for at snøen skal rase av om vinteren.

Til fundament skal det nyttast lecablokkar som skal pussast med sement. Foran sør og austsida av bygningen skal det stablast opp naturstein for betre terrengtilpasning. Etter kvart vil også vegetasjonen skjule innsynet mot hytta. Høgde på fundament vil vera maksimalt 45 cm, men på gavlvegg mot sør-aust er det behov for høgde inntil 100 cm for å få tilstrekkeleg luft/høgde mellom bakken og golvet. Med dette får ein også plassert fundamenta på fast fjell. Med det skrånande terrenget kring hytta er det vanskeleg å unngå ein viss høgde på nokre av fundamenta.

Storleik på eksisterande hytte er 45,5 m² BYA. Søkar syner til forvaltningsplanen der det er gjeven føringar om maks. storleik 50 m² BYA for fritidsbustader inkl. storleik på uthus. Samla storleik med det nye uthuset vil vera 65,3 m² BYA. Med bakgrunn i at det før oppdemminga var monaleg større bygningsmasse på Dysje bør dette kunne godkjennast. Om dette ikkje kan godkjennast på sjølvstendig grunnlag, må det leggjast vekt på at uthuset er felles med nabohytta gnr. 8, bnr. 7. Samla storleik på hytte og uthus på den eigedomen er 31,55 m² BYA. Samla mengde bygningsmasse på baa eigedomane vil med dette bli 96,8 m² BYA. Søkar skriv at ei samla vurdering av bygningsmassen på baa tomtene er avklara med eigar av nabohytta gnr. 8, bnr. 7.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfoldloven

- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Etter verneforskrifta kap.4 pkt. 1.1 må det ikkje gjerast inngrep som vesentleg kan endra eller innverke på landskapet sin art eller karakter. I dette medrekna mellom anna «*oppføring av bygningar*».

Det er inga særskild dispensasjonsheimel for bygging av nye uthus. Søknaden om godkjenning av tiltaket må difor handsamast som unntak frå verneforskrifta etter naturmangfaldslova § 48. Etter denne bestemminga kan det gjerast unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Når det gjeld vurdering av krav om retting er heimelen for dette i § 69 i naturmangfaldslova. For det vert gjeven pålegg om slikt, skal tiltakshavar varslast og gjevast moglegheit for å kome med merknad. For å sikre gjennomføring av eit eventuelt pålegg om retting kan det fattast vedtak om tvangsmulkt etter naturmangfaldslova § 73. Dette må også varslast på førehand.

Etter naturmangfaldslova § 74 kan tiltakshavar påleggast overtredelsesgebyr. Formelt er det Miljødirektoratet som må fatte vedtak om dette. Overtredelsesgebyr er jamfør Miljødirektoratet sin rettleiar M-2694 å rekne for straff og meint å nyttast på overtredelser som isolert sett vurderast som mindre alvorlege. Omfattande brot på lova bør meldast til politiet.

Føringar i forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen kap. 2.3.4 opnar for at det kan tillatast utviding av eksisterande fritidsbustader til ein samla storleik på 50 m² BYA inkludert eksisterande uthus. Tillate mønehøgde er maksimalt 4,5 meter og høgda på grunnmur skal ikkje vera meir enn 0,5 meter. Forvaltar legg til grunn at dette også gjeld høgda på pilarar/fundament. Fundament skal vera støypte pålar eller naturstein. Taktekke skal vera torv, stein eller tre.

Godkjenning av Bykle kommune.

Kommunen har opplyst at for godkjenning av tiltaket krevst det også dispensasjons frå kommuneplanen sitt LNF-føremål, byggeforbod langs innsjø og vassdrag, samt plassering i flaumsone. Søknad om dispensasjon må sendast Bykle kommune.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfaldslova leggst til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet vurdere søknadane etter desse paragrafane

NML § 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artsdata, NINA sitt GPS-merkeprosjekt på villrein, artskart frå artsdatabanken og kulturminnesøk frå Riksantikvaren.

Bygningen ligg om lag ein kilometer innafor vernegrensa til Setesdal Vetshei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. 200 meter mot sør-vest går grensa for Steinsbuskardet – Hisdal biotopvernområde, sone. A, der det er ferdselsforbod heile året.

Dysje ligg på nordsida Bossvatn i Bykle. Dei høgareliggjande områda på båe sider av vatnet vert mykje nytta av villreinen gjennom året. På vårparten kan dei ofte trekke ned mot vatnet for å beite på groen på dei gamle beitemarkene på Dysje og på Brotteli litt lengre vest. Det er også døme på kalving i lisida ned mot vatnet der det stadvis vert tidleg bart. I perioden juni – oktober, som normalt er tida hyttene nyttast, er det sjeldan villreinen trekker heilt ned på nordsida av vatnet. Dette skuldast truleg behovet for tilgang på høgareliggjande beite samt kort veg til snøfenner på dei varmaste dagane.

Ut frå kjend kunnskap er det ikkje andre særleg sårbare artar nærleiken av aktuelle tiltak

Bossvatn er omkransa av bratte lisider. Grunna stadvis kalkrik berggrunn og lokalklimatiske gunstige tilhøve, er det mange stader svært frodig. Fram til midten av 1950-talet vart det fleire gardsbruk i drift kring vatnet.

I kulturminnesøk er Dysje merka av som tidlegare gard med busetting alt frå 1645. Det meste av innmarka vart sett under vatn under oppdemminga i 1978. På låg vannstand kan ein sjå restar etter murane frå fleire av dei gamle bygningane. Sjå også bilete sendt inn av tiltakshavar. Forvaltar har vore i kontakt med fylkeskonservator i samband med søknaden. Dei har inga merknad i saka.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

NML § 10 Økosystemtilnærming og samla belastning

Bygningen det er søkt om ligg 30 meter frå høgaste regulerte vannstand i Bossvatn. Reguleringshøgda er 56 meter. Det går to høgspenlinjer gjennom området, ein rett over garden og ein på sørsida av vatnet. Kring vestleg del av Bossvatn ligg det eit tjuetals hytter. Seks av dei ligg kring Dysje.

Grunna vanskeleg tilkomst og usikre istilhøve på Bossvatn vert det fleste hytte kring Bossvtan lite nytta gjennom vinteren. Sommarstid er det normalt grei tilkomst med båt over Bossvatn.

Etter forvaltar si vurdering er det samla belastninga høg grunna store tekniske inngrep i området.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Søkar er ansvarleg for at tiltaket vet gjennomført på ei miljømessig god måte. Det vert sett vilkår i byggeløyvet.

Vurdering av byggetiltaket etter naturmangfaldslova § 48

For å kunne tillate tiltaket etter denne paragrafen er det ein føresetnad at det ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Det er praksis for å kunne tillate at det vert bygd nye bygningar til erstatning for eldre som vert fjerna. Utgangspunktet er då storleik tilsvarande den gamle bygningen, evt. auka storleik avgrensa til eit samla areal på 50 m² BYA for hytte og uthus. Det er søkt om å fråvike dette slik at samla areal då vert 65,3 m² BYA. Tar ein utgangspunkt i storleiken på det gamle uthuset (10,7 m² BYA) er det ein auke av samla bygningsmasse på 9,1 m² BYA.

Som det kjem fram av søknaden har det tidlegare stått fleire større bygningar på Dysje i tida før oppdemminga. Forvaltar meiner det ikkje bør leggst vesentleg vekt på dette, då det vil skape presedens på utviding av bygningsmassen kring fleire av dei store vasskraftmagasina. Berre kring Bossvatn kan et bli aktuelt på eit ti-tals bygningar.

Behovet for bygningen er godt dokumentert og det gamle uthuset var utvilsamt i dårleg stand. I praksis er det berre tilkomst i sommarhalvåret og trong for god lagringskapasitet er difor forståeleg. Forvaltar meiner likevel at ein dobling av storleiken på det nye uthuset i høve til det gamle i for stor grad bryt med føringane i forvaltningsplanen og med fare for presedens i seinare saker. Skal det tillatast ein storleik på 19,8 m² BYA slik det er søkt om må det i så fall forsvarast med at bruken av uthuset er tinglyst delt mellom to hytter (8/11 og 8/7) og at den samla bygningsmassen vil vera under 100 m² BYA for baa hyttene.

Det er søkt om monaleg høgare fundament (1 meter) enn det forvaltningsplanen opnar for (0,5 meter). Dette som ein naturleg følgje av auka storleik på den nye bygningen og at ein da kjem ut i skrånande terreng. Ein har ikkje mål på høgda på dei gamle fundamenta, men ut i frå bileta som er lagt ved ser dei ut til å ha vore godt under ein meter.

I høve til landskap og terrengtilpassing bør det vera særst gode grunnar om ein skal fråvike føringane om maksimal høgde 0,5 meter ref. forvaltningsplanen. Som søkar skriv vil ein kunne dempe høgda mykje ved at ein byggjer opp med naturstein kring fundamenta på gavl vegg mot sør-aust. Liggjande i dalbotnen og nær andre tyngre tekniske inngrep kan det også forsvarast å tillate noko høgare fundament enn om bygningen låg i eit ope fjellandskap utan høgare vegetasjon.

Som taktekk bør det utgangspunktet nyttast tilsvarande som på hovudhytte (shingel). Då det var stålplater på det gamle uthuset og at dette er nytta på hyttene kring, bør det likevel kunne godkjennast.

Forvaltninga må vera medviten på at ein ikkje går i ei retning der det vert enklare å få tilgjeving enn tillating. Ut i frå argumentasjonen ovanfor er forvaltar likevel av den oppfatning at tiltaket det er søkt om ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Det vert lagt vekt på at bygningen det er søkt har ein tinglyst felles bruk med nabohytte og at samle bygningsmasse såleis er under 100 m² BYA og innafor føringane gjeven i forvaltningsplanen. Vidare er tilkomsten i praksis avgrensa til sommarhalvåret og at det difor er behov for ein del lagringskapasitet. Bygningen er plassert i dalbotnen nær andre tyngre tekniske inngrep, og med fleire bygningar omkring. Sjølv om området frå før er sterkt påverka vil ikkje ei auke i bygningsmassen på 10 m² forverre dette vesentleg.

Før vidare bygging tar til bør det stillast krav om målsett fasadeteikning for nybygget.

Som følgje av innstilling om at søknaden vert godkjend vert det ikkje vurdert krav om retting etter naturmangfaldslova § 69.

Overtredelsesgebyr etter naturmangfaldslova § 74

Om tiltaket vert godkjend meiner forvaltar likevel at saka bør sendast Miljødirektoratet med sikte på at det vert fatta vedtak om overtredelsesgebyr. Tiltakshavar har utvilsamt ikkje overhalde søknadsplikten og tiltaket er av monaleg storleik. Bruken av slikt gebyr skal bidra til respekt for regelverket. I Miljødirektoratet sin rettleiar er brot på søknadsplikten, men der det i etterkant er gjeven løyve, særskild nemnd som saker det kan vera aktuelt å pålegge overtredelsesgebyr. Forvaltar meiner det i den samanheng ikkje kan leggst vekt på at tiltakshavar meiner å ikkje ha visst at området var verna. Tiltakshavar har ei sjølvstendig plikt til å sette seg inn i gjeldande regelverk før bygging tar til. Som tiltakshavar skriv er det i Plan- og bygningslova § 20-5 ei bestemming om at enkelte mindre bygningar er fritaken for søknadsplikt. Som det går fram av lovteksta første ledd er det uansett ein føresetnad at tiltaket er i *samsvar med plan*. I LNF-område i kommuneplanen, og i område bandlagt etter naturmangfaldslova, vil dei færraste byggetiltak vera i samsvar med plan og det må difor søkast dispensasjon.

Konklusjon

Uthuset vert godkjend med føresetnad at det samla bygningsmasse på dei to tomtene 8/11 og 8/7 vert lagt til grunn. Som følgje av dette vert det ikkje sett krav om retting. Vilkår for byggeløyvet går fram av vedtaket.

Forvaltar vil tilrå at saka vert sendt Miljødirektoratet med oppmoding om at tiltakshavar vert pålagt overtredelsesgebyr etter naturmangfaldslova § 74.

Fra: Sigrun Bratteland[sigbratt@yahoo.no]
Sendt: 20.07.2025 23:58:36
Til: Postmottak SFAG[sfagpost@statsforvalteren.no]
Kopi: post@bykle.kommune.no[post@bykle.kommune.no];
Tittel: Merknad til varsel og søknad om godkjenning av tiltak 20.07.2025 - Ref 2025/7128-3
432.2

Hei!

Jeg viser til varsel om krav om retting knyttet til påbegynt uthus på min eiendom gnr. 8, bnr 11 (Loddokfloti) på Dysje ved Botsvatn i Bykle kommune, datert 30.06.2025.

Jeg ønsker med dette å komme med merknad til varselet, og samtidig fremme en søknad om dispensasjon fra verneforskriften for å få fullføre tiltaket.

Vi ber om at:

- Det ikke kreves retting av påbegynt uthus
- Søknad om godkjenning av tiltak/nytt uthus behandles og innvilges
- Tiltaket får bli ferdigbygget i påbegynt form, eventuelt med tilpasninger som kan kreves av forvaltningen

Jeg håper at dette kan **godkjennes snarlig** både av verneområdestyret og kommunen, slik at vi kan ferdigstille uthuset snarlig. På et lite tilgjengelig sted som Dysje, er vi veldig avhengig av været for å kjøre innover vannet i båt på høsten med materialer, for selve byggeprosessen, samt for å få beiset kledningen for å beskytte det for vinteren.

Dersom dere trenger ytterligere informasjon må dere gjerne ta kontakt med meg.

På forhånd takk for positiv tilbakemelding og informasjon om videre prosess.

Med vennlig hilsen,

Sigrun Bratteland Holtan,

Bregneveien 5A

4620 Kristiansand

Epost: sigbratt@yahoo.no

Mobil: 97632438

Vedlegg:

1. Bilder tidligere Dysje, kart, skisse og bilder tidligere uthus på gnr. 8, bnr. 11
2. Kart, skisse og bilder nytt uthus på gnr. 8, bnr. 11

Verneområdestyret Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og Frafjordheiane
Statsforvalteren i Agder
Postboks 504
4804 Arendal

Kopi: Bykle kommune

Kontaktperson:
Jørn Trygve Haug

Deres referanse:
Ref 2025/7128-3 432.2

Dato:
20.07.2025

MERKNAD TIL VARSEL OM KRAV OM RETTING OG SØKNAD OM GODKJENNING AV TILTAK PÅ GNR. 8, BNR. 11 PÅ DYSJE I BYKLE KOMMUNE

Merknad til varsel om krav om retting

Jeg viser til varsel om krav om retting knyttet til påbegynt uthus på min eiendom gnr. 8, bnr 11 (Loddokfloti) på Dysje ved Botsvatn i Bykle kommune, datert 30.06.2025. Jeg ønsker med dette å komme med merknad til varselet, og samtidig fremme en søknad om godkjenning av tiltak for å få fullføre bygging av uthus. Jeg står som grunneier, og står ansvarlig for endringene og tiltakene/bygging som er gjort, men familien min har vært involvert i prosessen, og av den grunn skriver jeg i vi-form der det er naturlig.

1. Bakgrunn og historikk

Dysje har vært i familiens eie i flere generasjoner. Mine besteforeldre oppfostret sju barn på gården inne ved Botsvatn, min far er født og oppvokst der. Da det ble klart at Botsvatn skulle demmes opp og det ville bli vanskelige leveforhold på Dysje, ble gården fraflyttet. De gamle gårdshusene måtte rives i 1975. Det gamle laftede «eldhuset», ble demontert og oppbygd på stedet «Loddokfloti». Eldhuset ble en del av hytta som ble bygd på Loddokfloti, og vi har gleden av å ha eldhuset som stue i hytta. Søsknene til min far fikk fradelt tomter fra hovedeiendommen og satte opp hytter for å kunne bruke stedet som feriested. Dysje har vært familiens samlingssted i alle år, både da de gamle gårdshusene sto, og etter de sju hyttene kom på 1970-80 tallet som en liten grend (se bilder vedlegg 1). Her møter vi tanter og onkler, søskenbarn med familie, og er sammen med den nære familien og nyter den flotte naturen og fjellene, og har mange gode minner og opplevelser siden vi var barn. Dysje har en stor plass i våre hjerter, som vi har en spesiell tilknytning til, som dessverre kun er tilgjengelig mai-oktober på grunn av oppdemmingen.

Loddokfloti ble fraskilt fra hovedeiendommen 01.11.1999 som gnr. 8, bnr. 11, og jeg og en søster arvet denne tomte med hytte av vår far, og en av mine andre søstre arvet hovedeiendommen. Skjøtet er tinglyst 05.05.2000. Den 31.05.2011 kjøpte jeg ut min søster da hun arvet en annen hytte på Dysje fra vår tante og kusine (se kart vedlegg 1).

På Loddokfloti, gnr. 8, bnr 11, har det stått hytte og uthus siden midten av 1970-tallet. Uthuset har bestått av to utedoer og vedbod/redskapsbod. Hyttenabo på gnr. 8, bnr. 7, som er min kusine og hennes mann, har bruksrett til tidligere utedo, og har vært involvert i forsøk på reparasjon, rivning og oppbygging, og skal ha en del av nytt uthus.

2. Behov for tiltaket

Det gamle uthuset var bygd i meget *enkel standard*, som et skur. Det stod på stokker på bakkenivå, delvis under bakkenivå, noe på ustabile mindre steiner, noe på jord, som ikke kan kalles fundament. Kledningen hadde begynt å råtne, og da vi tok av bord for å skifte kledning, så vi at bunnsvill og bjelker var ødelagt av råte, nedenfra og opp. Enkelte bjelker hadde gått i oppløsning, og nærmest blitt til mold (se bilder og skisse tidligere uthus vedlegg 1). Både kledning og gulvbord var festet direkte i bunnsvillene. Terrenget kan også mulig ha seget, og blader og gress har nok også blitt til mold tett inntil bygningen gjennom alle disse årene.

Normalt *vedlikehold* lot seg ikke gjøre, og det var ikke teknisk mulig å reparere bygget, det går ikke an å feste kledning i råtne bjelker, og det var ikke hensiktsmessig å bygge på bakkeplan på utrygg grunn. Bygget ble derfor revet, og vi *påbegynte* å bygge nytt uthus på samme plassen.

Vi har behov for et uthus for lagring av ved, redskaper og annet utstyr, samt to toalettrom. Tidligere uthus ble bygget på 1970-tallet og vi har nå behov for *større lagringsplass* for å få plass til mer moderne utstyr (som gressklipper, ryddesag, motorsag, aggregat, elektrisk sag, kjøleskap, gassdunker og diverse verktøy og utstyr) for å kunne bruke og ta vare på hytta, eiendommen og landskapet rundt, som vi tar vare på sammen med våre hyttenaboer.

Det er lang *avstand* til bilvei, vi må kjøre ca *1 mil i båt* fra parkering på Nesland inn til Dysje. I tillegg må vi bære opp utstyr i bratt terreng opp fra vannet, avstanden er avhengig av vannstand. Det kan være værhardt og brått sjø på Botsvatn, været kan raskt skifte, og variere underveis på vannet, som gjør adkomst krevende og uforutsigbar. Det er også behov for å lagre utstyr innendørs fordi vi kommer ikke inn på vinteren for å se til eiendommen på grunn av oppdemning.

3. Vurderinger

Jeg trodde jeg handlet i tråd med *plan- og bygningsloven*, om at det er unntatt fra søknadsplikt ved mindre frittliggende bygning på inntil 50 m² eller tilbygg på 15 kvadratmeter, når den ikke skal benyttes til overnatting, og når naboer er informert. Nytt uthus var en erstatning av tidligere uthus på samme plass, siden dette ikke kunne repareres, og jeg trodde oppbygning av dette var innenfor det vi kunne gjøre. Jeg har ikke med vilje gjort noe galt.

Vi visste ikke at eiendommen ligger i et landskapsvernområde. Dette ble min mann først informert om av SNO 14.06.2025, etter de hadde sett bygging fra båt på Botsvatn. Vi stoppet umiddelbart å bygge på uthuset. At eiendommen er i et landskapsvernområde ble ikke opplyst om av min far, i forbindelse med overdragelse, det er ikke opplyst om i eiendomspapirer ved overdragelse, det ligger ikke informasjon om dette på eiendommen i kartverket eller matrikkelen på eiendomsinformasjonen hos Bykle kommune, og jeg har heller ikke blitt informert på annet vis gjennom de 25 årene jeg har eid hytta. Vår familie som eier naboeiendommene, har heller ikke vært kjent med at hytteområdet er i et landskapsvernområde og hvilke retningslinjer som ligger for dette, og flere av de har vært involvert og hjulpet til i byggeprosessen av vårt nye uthus.

Jeg har i etterkant vært i kontakt med SNO og verneforvalter for mer informasjon, samt at jeg nå har satt meg inn i naturmangfoldsloven og verneforskrift som det står henvisning til i varselet. Dere henviser i deres varsel om retting til *Naturmangfoldsloven §69* som gjelder pålegg om *retting, stans eller gjenoppretting dersom naturmangfoldet blir skadet*.

Jeg leser at *Naturmangfoldslovens* formål er at *naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel*,

nå og i fremtiden. Etter mitt syn har jeg ikke ødelagt naturmangfoldet eller medført miljøforringelse ved å bygge opp et uthus på samme plassen som det var uthus fra før. Det var kun stein, jord og gress på plassen, som en del av en steinrøys. Vi har gjort arbeidet så skånsomt som mulig, og vi har trukket bygget så langt inn mot skråning i nord som mulig. Jeg og min familie ønsker å ta vare på eiendommen og området, slik at vi som arvinger av de som vokste opp på Dysje, kan fortsette å være her og minnes det livet de hadde her. Vi ønsker å kunne nyte det rolige hyttelivet på vår flotte hyttegrennd og heiområde, til gode for vår helse, trivsel og livskvalitet, både nå og i fremtiden for våre barn og barnebarn.

Dere henviser også til [verneforskriftens](#) kap.4 pkt 1.1, om at *det ikke må gjøres inngrep som vesentlig kan endre eller innvirke på landskapets art eller karakter*. I henhold til verneforskriftens kap.4 pkt 1.2 er det *ikke til hinder for vedlikehold av bygninger*, og i henhold til verneforskriftens kap.4 pkt 1.3 *kan det gis løyve til oppadbygging av bygninger som er tapt av brann eller naturskade, og oppadbygning av nedfalle bygninger som hører med i det tradisjonelle bygningsmiljøet i stølsgreender, samt mindre tilbygg til eksisterende bygninger*. Etter min vurdering har jeg ikke endret eller innvirket på landskapets art eller karakter med å bygge et nytt uthus på samme plassen som det sto har stått et uthus i 50 år. I og med at tidligere uthus ikke var mulig å reparere på grunn av råte, ber jeg dere gjøre en helhetsvurdering av mine innspill og behov i merknad og søknad, og hensynta at uthuset var *ment som en reparasjon*, men ble en gjenoppbygging av ødelagt bygning på samme plassen, på grunn av skade etter naturens gang, årenes løp og enkel standard.

Som en oppsummering av min forståelse av naturmangfoldsloven og verneforskriften, er at mitt tiltak/påbegynt nytt uthus på samme plass som det forrige uthuset sto, selv med en utvidelse, ikke ødelegger naturmangfoldet, landskapet eller dyreliv.

Jeg ber verneområdestyret ta hensyn til at det har stått et uthus på plassen fra før og ha forståelse for vår uvitenhet. Vi stoppet å bygge så snart vi fikk vite om dette. Vi ønsker jo nettopp å ta vare på det vakre landskapet og naturområdet på Dysje. Jeg håper ikke lovverket eller deres vurderinger, setter begrensninger for vår bruk av eiendommen vår og området rundt Dysje. Jeg ber om at dere ikke krever retting av delvis oppført uthus, men at dere tillater at jeg får bygge opp igjen et uthus som ikke lot seg reparere, og jeg viser samtidig til [søknad om godkjenning av tiltak](#) under, for å bygge ferdig påbegynt uthus med de endringer som er foretatt og beskrevet.

Søknad om godkjenning av tiltak på gnr. 8, bnr. 11

Jeg søker med dette om godkjenning av tiltak/ bygging av uthus på gnr. 8, bnr. 11 i på min eiendom gnr. 8, bnr 11 (Loddokfloti) på Dysje ved Botsvatn i Bykle kommune. Som nevnt under merknad til varsel om retting, er bygging påbegynt på grunn av manglende viten om at dette var søknadspliktig. Status er at vi har satt opp fundamenter, reisverk og kledning på to sider, med vinduer. Vi har nå beskyttet taket og de to kortsidene med presenning i påvente av vedtak.

1. Beskrivelse av behov for tiltak jmf forvaltningsplanen for verneområdet

Som nevnt under merknad til varsel om retting, var tidligere uthus bygget i meget enkel standard, og stod på stokker på bakkenivå, delvis under bakkenivå. Kledningsbord hadde begynt å råtne, og da vi tok av bord for å skifte kledning, så vi at bunnsvill og bjelker var ødelagt av råte, nedenfra og opp. Enkelte bjelker hadde gått i oppløsning, og nærmest blitt til moll. Både kledning og gulvbord var festet direkte i bunnsvillene.

Det var dermed ikke teknisk mulig å reparere bygget, og normalt vedlikehold lot seg ikke gjøre. Det går ikke an å feste kledning i råtne bjelker, og det er ikke hensiktsmessig å bygge på bakkeplan på utrygg grunn. Bygget ble derfor revet, og vi påbegynte å bygge nytt uthus på samme plassen.

I henhold til retningslinjer i [forvaltningsplanen for verneområdet kap. 2.3.4](#) ønsker jeg å beskrive vårt **konkrete behov**, med referanse til noen av underpunktene som står i retningslinjene: Det blir noe repetisjon i forhold til merknad til retting.

- Vi har behov for et uthus for lagring av ved, redskaper og annet utstyr, samt to toalettrom. Tidligere uthus ble bygget på 1970-tallet og vi har nå behov for *større lagringsplass* for å få plass til mer moderne utstyr (som gressklipper, ryddesag, motorsag, aggregat, elektrisk sag, kjøleskap, gassdunker og diverse verktøy/utstyr) for å kunne bruke og ta vare på hytta, eiendommen og landskapet rundt, som vi tar vare på sammen med vår familie og naboer. Bygget skal altså ha *samme funksjon* som tidligere.
- Det er *lang avstand til vei*, vi må kjøre *1 mil i båt* fra Nesland for å komme til eiendommen vår. I tillegg kommer gåing og bæring i bratt terreng opp fra vannet, og avstanden er avhengig av hvilken vannstand det er. På grunn av lang vei har vi behov for større lagringsplass for å slippe å dra ting med seg hver gang. Det er også behov for å lagre tingene innendørs fordi vi kommer ikke inn på vinteren for å se til eiendommen på grunn av oppdemt vann.
- Det er også et *sikkerhetsperspektiv* rundt nytt uthus. Vi har oppbevart aggregat inne i hytta, men det kan lekke ut bensin. Vi ønsker ikke å ha kjøleskap på gass inne i hytta på grunn av lukt og fare for lekkasje. Vi flyttet kjøleskapet ut til det overfylte uthuset, for ikke ha gass-kjøleskap inne i hytta. Det tidligere uthuset var ikke tett, det var mellomrom mellom kledningsbord og gulvbord, samt kvisthull, så mus kan gnage i stykker gassledninger osv. På bakgrunn i dette, ønsker vi å bygge et bedre, trygt og musetett uthus, for å ta vare på utstyr og verktøy.
- Uthuset skal *ikke være isolert*, og *ikke brukes til overnatting*.
- Jeg ønsker å bygge opp uthuset på samme plassen, men med *endringer* i tråd med behov for større plass, samt *ny og forbedret kunnskap*. Det gamle uthuset hadde et innhukk mot vest, jeg ønsket å bygge huset firkantet for å forenkle reisverk og utnytte plassen. Det var steinheller foran inngangspartiet til naboens del av uthuset. Det tidligere uthuset var på bakkenivå på ustabile fundamenter. Jeg ønsket å bygge uthuset opp fra bakken for å beskytte mot vann og snø, for å forebygge nye fukt- og råteskader. Da vi skulle lage fundamenter for det nye uthuset, var det noen store steiner i veien så fundamentene måtte tilpasses mellom disse. Vi så det rant vann ned fra øvrig eiendom, dette har tidligere vært bak og under tidligere uthus. Noen fundament måtte flyttes for å treffe fast fjell på grunn av vannsig og frostspreng. Tiltent ytterste fundament mot nordøst, måtte da flyttes ytterligere mot nordøst for å komme på fast og trygt fjell. Fundamentene ble da lengre ut mot øst, og høyere opp fra bakken på grunn av skråning nedover. Det er dermed også en praktisk årsak til utvidelse av uthuset.
- Da det tidligere uthuset var av enkel standard og fremsto som et skur med skråtak, ønsker jeg å *forbedre utseende* til bygget. Jeg ønsker å tilpasse det nye uthuset til hyttas utseende og utforming, både kledning, retning i terrenget og takvinkel, se for øvrig henvisninger under til kap. 2.3.5 om retningslinjer for plassering og utforming.
- Jeg ble gjort oppmerksom på retningslinjene som gjelder *private fritidshytter*, om at *eksisterende hytter inkludert eventuelle eksisterende uthus*, kan ha en *samlet størrelse på 50 m²*. Min hytte er målt til 45,5 m² og mitt tidligere uthus var 10,7 m², dette er totalt 56,2 m². Det betyr at eksisterende hytte og uthus var over 50 m². Det føles urimelig at vi ikke kan bygge

mer enn 50 m², når det har vært bebygd mer enn 50 m² på eiendommen siden 1970-tallet. Jeg ber om at det tas hensyn til at uthuset deles med hyttenabo på gnr. 8, bnr. 7 som har bruksrett på del av uthus. Dersom nytt uthus ikke godkjennes som omsøkt på egen tomt på gnr. 8, bnr. 11, ber jeg om at det tas hensyn til total bebyggelse på de to tomtene, gnr. 8, bnr. 11 og gnr. 8, bnr. 7 når godkjenning vurderes. Nabohytte på gnr. 8, bnr. 7 er 25,83 m², og bod på 5,72 m², dette er totalt 31,55 m². Vår hytte på 45,5 m², og naboens bebyggelse på sin tomt er totalt 77,1 m². Vi vil da være innenfor 100 m² totalt for de to eiendommene med et uthus på 19,8 m². Dette er avklart med hyttenaboer Reidun Aina Lie Norem og Paul Kåre Norem.

Det står i [forvaltningsplanens kap. 2.3.4](#) at nye bygninger eller utvidelser av eksisterende bygninger kan true [verneverdiene](#) eller være i strid med [verneformålet](#), her er noen av mine vurderinger rundt dette:

- *Landskapet* er ikke endret med dette uthuset. Vi bygger uthuset på samme plass som tidligere uthus sto, og det er trukket så langt inn som mulig til skråning mot nord. Vi har også gjort det nye uthuset penere enn det forrige, og tilpasset utseende til hytta. Vi ønsker å bevare den ville og flotte urørte naturen som er på Dysje. Busker og trær i skråningen nedenfor uthuset vil gro til. Her har vi ved behov holdt vegetasjon nede.
- Vi er opptatt av å ta vare på *kulturmiljøet* på Dysje på en god måte, og påbegynt uthus forårsaker ingen inngripen på det. Vi ser de gamle *tuftene* og murene etter gårdshusene som måtte rives når Botsvatn skulle demmes opp, og minnes at min far, mine besteforeldre og andre slektninger har bodd og levd her inne i generasjoner. Det gamle eldhuset er blitt vår stue i hytta, eldhuset var en del av *stølsbygningene* på den gamle gården og et viktig *kulturminne*. Det lille hytteområdet vårt på Dysje er som en liten grend, som en erstatning for familien min da den gamle gården ble revet.
- De gamle *steingjerdene*, *steinsettingene* og *rydningsrøysene* som min bestefar lagde da han ryddet jordene er tydelige spor etter *gammel jordbruksdrift*. Den store gressletta foran hytta, det store jordet mellom hyttene og nedenfor de gamle murene, var dyrkbar mark, det ble hesjet høy, og det var *beiteområde* for dyrene de tidligere hadde på gården. Dette viser at området har vært i bruk over tid, og har kulturhistorisk verd, og vi er opptatt av å ivareta disse minnene. Påbegynt uthus forårsaker ingen inngripen på dette.
- Jeg mener at uthuset ikke påvirker det *biologiske plantemangfoldet*. Det var ingen *sjeldne planter* på plassen, vi brukte samme plass som tidligere uthus sto, vi utvider kun over en steinrøys i øst og i vest var det kun jord med gress.
- Jeg mener at dette bygget ikke påvirker leveforholdene til *villrein* eller andre dyr og fugler. Det er sjeldent vi ser villrein eller andre dyr ved hytteområdet. Hvis de trekker ned til jordene for å beite tidlig vår, vil dette uthuset ikke påvirke deres beiteområder, da uthuset står på samme plassen som det andre, nær hytta og inn mot skråning mot nord, og over en steinrøys. Andre smådyr kan bevege seg fritt under uthuset da det er løftet opp fra bakken. Vi er helt i utkanten av landskapsvernområdet, og jeg vil tro det ikke er stor trekkroute helt nede ved vannet.
- Det nye uthuset vil ikke påvirke det *tradisjonelle friluftsliv og naturopplevelse*. De naturlige stier til de andre hyttene, opp til støyl og fjellet på nordsiden av vannet går utenom uthuset.

Som en oppsummering mener jeg at mitt tiltak/bygging av uthus på gnr. 8 bnr. 11 [ikke truer verneverdiene](#) i verneområdet og at det [ikke er i strid med verneformålet](#). Jeg henviser også til mine kommentarer til naturmangfoldsloven og verneforskriften i Merknad til varsel om retting.

2. Beskrivelse av tiltaket jmf forvaltningsplanen for verneområdet

Tidligere uthus var ca 10,7 m². Nytt uthus som er påbegynt står på reisverk og er 19,8 m². Uthuset er større grunnet ovennevnte beskrivelser for tilpasning av fundamenter, og behov for større lagringsplass.

Jeg henviser for øvrig til nærmere beskrivelse på kartet, tegninger og bilder av tidligere uthus i vedlegg 1, samt kart, skisser og bilder påbegyntnytt uthus i vedlegg 2.

Beskrivelse av tiltaket/nytt uthus med utgangspunkt i **forvaltningsplanens retningslinjer for plassering og utforming av bygg kap. 2.3.5:**

- Uthuset er *tilpasset terrenget og eksisterende bygningsmiljø*. Uthuset er tilbaketrukket mot skråning mot nabotomt i nord, i bakkant av hytta, samt delvis over en steinrøys nedover mot øst, og er plassert der tidligere uthus stod, og ligger innenfor *eksisterende tunstruktur/hyttegren*.
- Uthuset er *ikke til hinder for tradisjonelt friluftsliv eller drifteveger/stigar*. Naturlige stier til de andre hyttene eller opp til støyf og fjellet går utenom uthuset.
- Vi har *ikke sprengt, planert* eller gjort store *terrenginngrep*, men har gravd for å komme til fast grunn for trygg fundamentering. Steiner som måtte fjernes ved plassering av fundamenter er på en naturlig måte lagt i steinrøys nedenfor uthuset mot øst, som en naturlig del av steinrøysen. Disse kan om ønskelig plasseres som en naturlig del av steinmur under kledning.
- Uthuset er tilpasset hyttas utseende og uttrykk på best mulig måte:
 - Det er *stående ytterkledning* i grov kledning fra sagbruk til bekjente. Det er planlagt sort beis, som tidligere uthus og hytta, for å gli lettere inn i tunmiljøet.
 - Vi har bygget *saltak*, med *møneretning samme lengderetning som hytta*. Vi har laget taksperrer med så lav vinkel som mulig, 22,5 grader, som er tilsvarende takvinkel på hytta. Dette også for at den ikke skal bli så høy. Hanebord/toppbord er rett over utstikk til dører på mønesiden
 - *Mønehøyden* overstiger *ikke* 4,5 m, *gesimshøyden* overstiger *ikke* 3 m.
 - *Fundamentene* er satt med lecablokker. Dette på grunn av praktisk løsning ved lang transport og vekt på sement for eventuell støyping. Vi ønsker å ta på murpuss på disse, og pusse de så de ser ut som støpte fundament. Vi vurderer også å stable opp med naturstein foran deler av uthuset, i hovedsak mot sør og øst, for å gjøre det pent, samt lage en trygg grunn for lettere vedlikehold. Vi er åpne for deres innspill.
 - Jeg leser i retningslinjene at *pilarhøyde* skal normalt ikke overstige 0,5 m. Fundamentene/pilarhøyde mot sør og vest er 0,45 m. På gavlvegg mot øst er den målt høyere på grunn av ovennevnte beskrivelse av endring av fundamenter under kap 1 Beskrivelse av behov, samt terrenget. Når et bygg står over en skråning blir naturlig nok fundamentene høyere. Vegetasjonen vil vokse til i skråning mot øst og sør, og fremtoning av uthusets høyde vil da fremstå lavere. Jeg ber om forståelse av de tilpasninger som er utført på fundamenter til terrenget og til fast grunn.
 - *Taket* ønskes tekkes med blikkplater som de øvrige hytter og uthus på Dysje. På tidligere uthus var det også blikkplater på skråtak. Blikk er praktisk for snøavrenning på vinteren, da eiendommen er utilgjengelig på vinterstid for tilsyn og skuffing av snø. Vi er åpne for deres vurdering.

3. Konklusjon og anmodning

Jeg erkjenner at jeg skulle ha søkt om bygging av uthus i forkant, men har handlet i god tro, og uten intensjon om å skade natur eller bryte regelverk. Vi stoppet å bygge så snart vi fikk vite om landskapsvernet og regelverk for dette. Jeg håper at ikke lovverket eller deres vurderinger, setter begrensninger for vår bruk av eiendommen vår og området rundt Dysje. I og med at tidligere uthus ikke var mulig å reparere på grunn av råde, ber jeg dere gjøre en helhetsvurdering av mine innspill og behov i merknad og søknad, og hensynta at uthuset var *ment som* en *reparasjon*, men ble en gjenoppbygging av ødelagt bygning på samme plassen, på grunn av skade etter naturens gang i årenes løp, samt en utvidelse av eksisterende bygning grunnet behov for mer lagringsplass.

Vi ber om at:

- Det ikke kreves retting av påbegynt uthus
- Søknad om godkjenning av tiltak/nytt uthus behandles og innvilges
- Tiltaket får bli ferdigbygget i påbegynt form, eventuelt med tilpasninger som kan kreves av forvaltningen

Jeg håper at dette kan **godkjennes snarlig** både av verneområdestyret og kommunen, slik at vi kan ferdigstille uthuset snarlig. På et lite tilgjengelig sted som Dysje, er vi veldig avhengig av været for å kjøre innover vannet i båt på høsten med materialer, for selve byggeprosessen, samt for å få beiset kledningen for å beskytte det for vinteren.

Dersom dere trenger ytterligere informasjon må dere gjerne ta kontakt med meg.

På forhånd takk for positiv tilbakemelding og informasjon om videre prosess.

Med vennlig hilsen,

Sigrun Bratteland Holtan,
Bregneveien 5A
4620 Kristiansand
Epost: sigbratt@yahoo.no
Mobil: 97632438

Vedlegg:

1. Bilder tidligere Dysje, kart, skisse og bilder tidligere uthus på gnr. 8, bnr. 11
2. Kart, skisse og bilder nytt uthus på gnr. 8, bnr. 11

Vedlegg 1 - Bilder tidligere Dysje, kart, skisse og bilder tidligere uthus på gnr. 8, bnr. 11

Dysje slik gården så ut før oppdemming.

Dysje slik det ser ut etter hyttene ble bygd, som en liten grend. Her ses de fleste hyttene og restene etter murer fra de gamle gårdshusene.

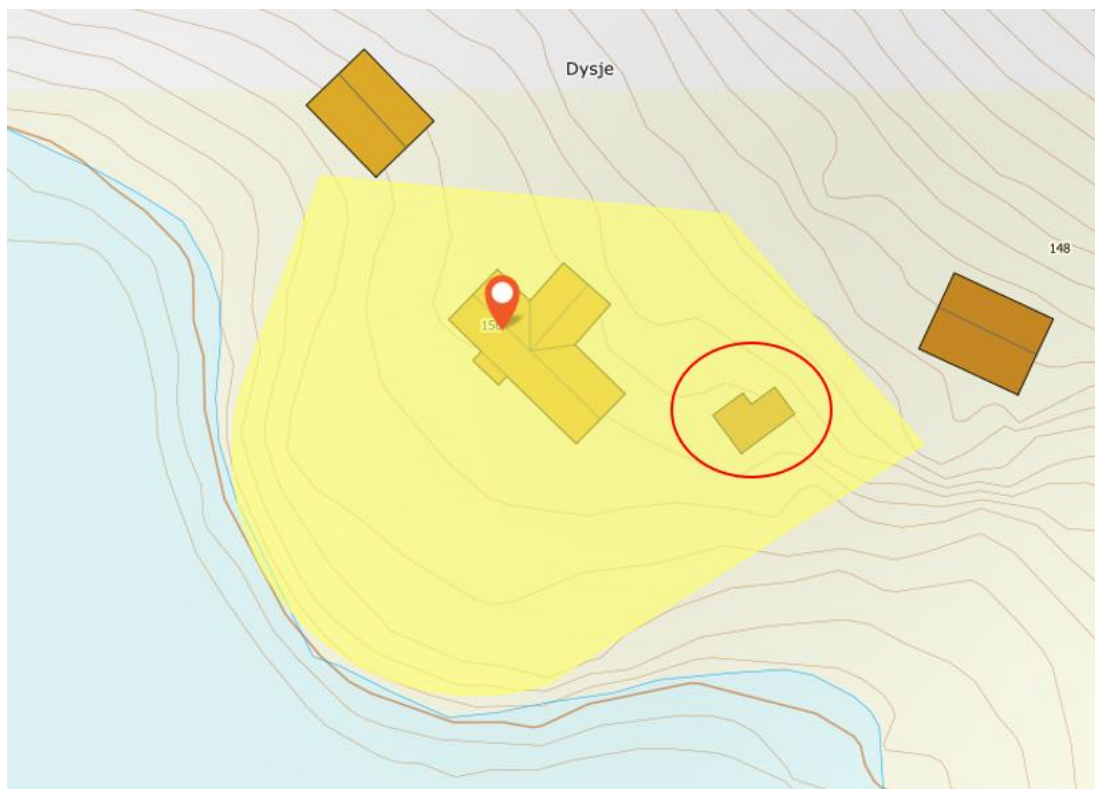
Stua i hytta på Loddokfloti, som var det gamle eldhuset på gården med lafta tømmervegger.

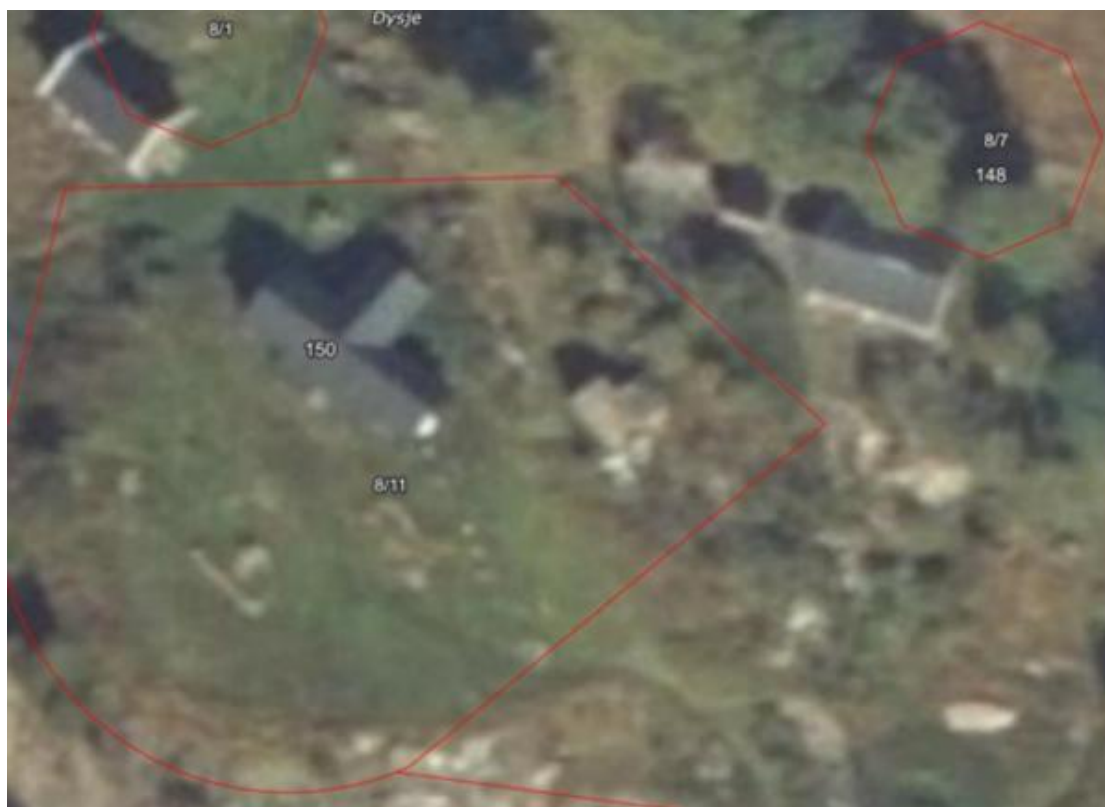
Bilde av hytte og tidligere uthus sett forfra.

Bilde av hytte og tidligere uthus sett forfra. Hyttenabo har bruksrett på del av uthus, som er brunmalt.

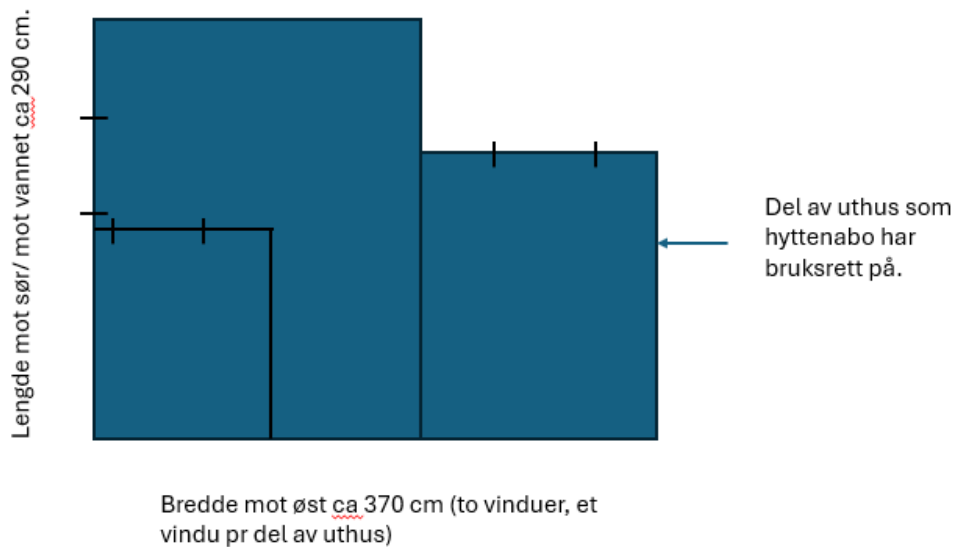
Kartutsnitt fra kartverket av eiendom gnr. 8 bnr. 11, med ring rundt tidligere uthus.

Flyfoto av eiendom gnr. 8 bnr. 11 fra finn.no

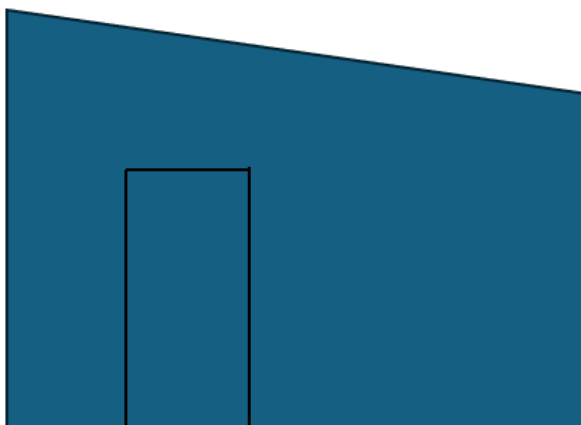
Skisser av tidligere uthus:

Ovenfra:

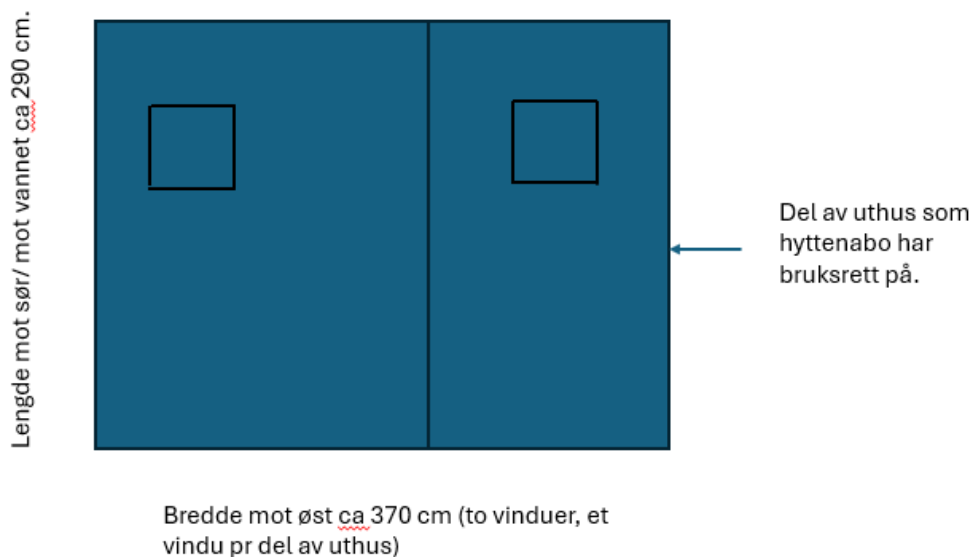
Mot sør:

Skråtak med blikkplater

Lengde mot sør/ mot vannet ca 290 cm.
Dør inn til vår del av uthuset.

Mot øst:

Bilde av tidligere uthus forfra, se enkel standard. Gammelt stort kjerrehjul, hund og kjøleskap indikerer at uthuset også før var høy mot vest. Bak kjøleskap var det plass til gassdunk, fiskegarn og ved. Inn til høyre var tidligere utedo med plass til en påhengsmotor og andre hageredskaper. Bak tidligere utedo var det et også plass til mange vedsekker. Naboens uthus var på baksiden.

Tidligere uthus mot øst, brun del var tidligere hyttenabo sin del av uthuset. Se høyde på tidligere bygning i forhold til terreng, skråning med steinrøys rett imot/ mot øst. Enkelt bygget på 1970- tallet, stråtak med blikkplater, stablede steiner og blikk opp til kledning. Man ser bredden/dybden på østveggen inn mot skråningen mot nabo mot nord.

Bilde ovenfra fra nord/øst, ser her hvor bred/dyp tidligere bu var mot øst. Med skråtak blir høyden noe lavere mot øst, enn naturlig nok med møne.

Nedenfra, på vei opp til hytta fra der vi kommer opp fra båten. Her ser du godt høyde og bredde på bygget.

Ser på siden mot vest at tidligere uthus ligger så og si under bakkenivå, direkte på jord.

Dette viser tilstand på bunnsvill/bjelker deler av uthus. Meningen var å bytte noen kledningsbord som var råtne, men det ble oppdaget at bunnsviller/gulvbjelker var helt råtne, nedenfra og opp, går helt i oppløsning og blitt til mold. Da er det ikke noe å feste kledning i, tidligere uthus var både kledning og gulvbord festet i bunnsvill/gulvbjelke. Ikke mulig å bytte bunnsvill som ligger helt på bakkeplan. Dette er representativt for storparten av bunnsvill/gulvbjelker. Tidligere bunnsviller/bjelker til høyre ligger delvis under bakkenivå, delvis på små ujevne steiner som ikke er bra fundament.

Hjørne ut mot sør/øst, kledningsbord er tydelig rått, bunnsvill er rått og går i oppløsning, ikke mulig å feste kledning i. Se enkel byggestandard, både kledning og gulvbord er festet i bunnsvill/gulvbjelke. Ikke ihht dagens standard med drager, gulvbjelker og bunnsvill osv. Umulig å bytte ut én del. Bunnsvill/gulvbjelke står på ujevne steiner, ingen ordentlige fundament.

Samme hjørne fra øst, kledning ødelagt på grunn av rått gulvbjelke under.

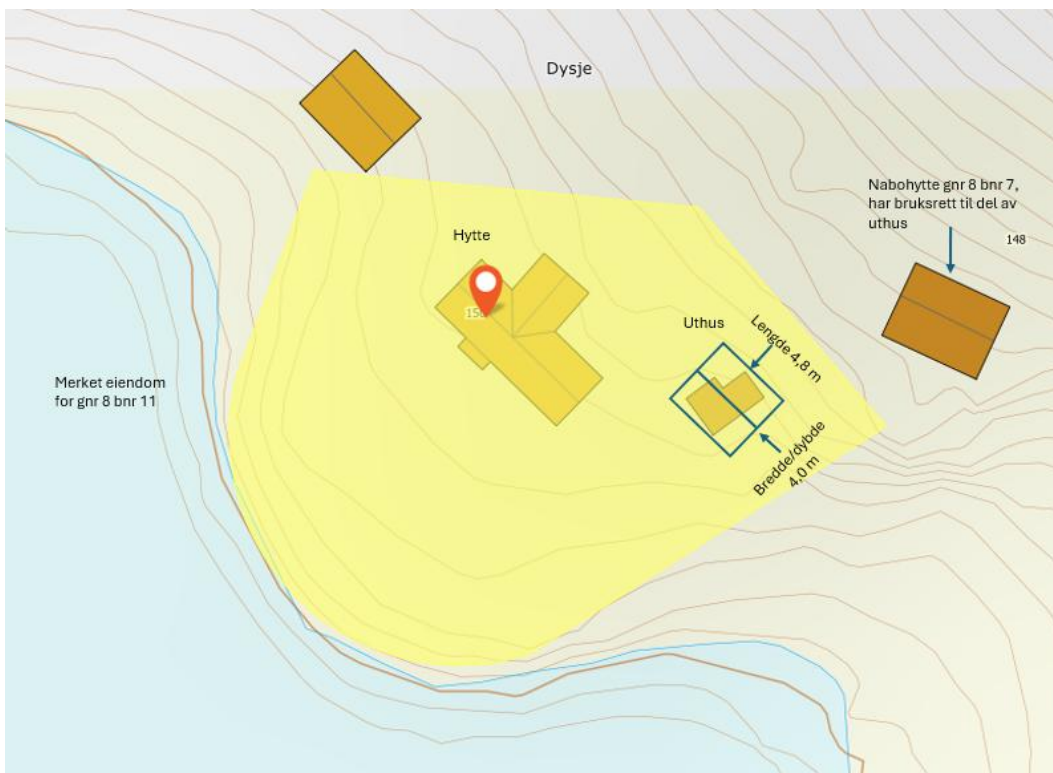

Slik så den tidligere grunnen ut, etter at tidligere uthus ble tatt bort. Som dere ser er dette ikke fundament som det er mulig å bygge opp på, og helt på bakkenivå. Terrenget kan også mulig ha seget, og blader og gress har nok også blitt til mold tett inntil bygningen gjennom alle årene. Dere ser også at landskapet/terrenget nedenfor tidligere uthus mot øst er en steinrøys. Det er kun gress, jord og stein, så vi anser at vi ikke har ødelagt landskapet, noen sjeldne arter e.l.

Vedlegg 2 - Kart, skisse og bilder nytt uthus på gnr. 8, bnr. 11

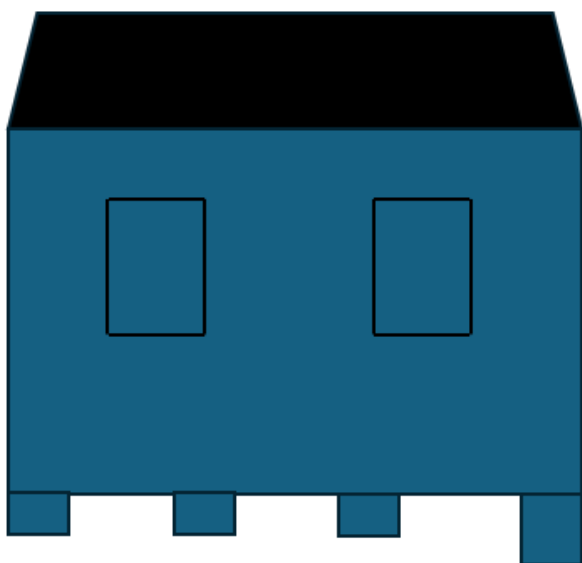
Kartutsnitt fra kartverket av eiendom gnr. 8 bnr. 11 med skisse nytt uthus.
Bygd samme møneretning og takvinkel som hytta.

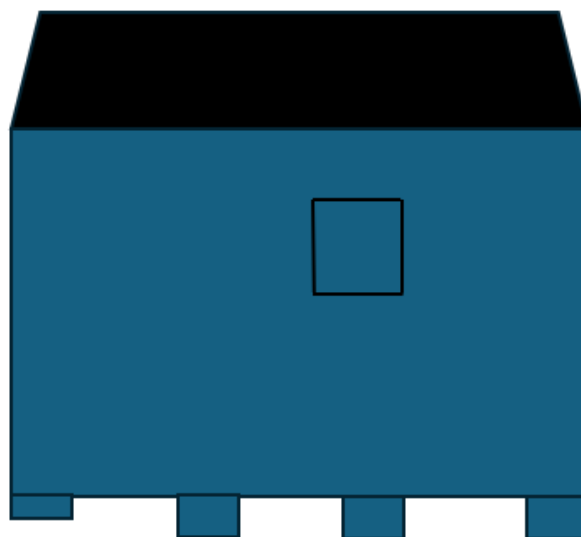
Kartutsnitt fra kartverket av eiendom gnr. 8 bnr. 11 med skisse nytt uthus.
Bygd samme møneretning og takvinkel som hytta.

Skisser av nytt uthus:

Mot sør og nord:

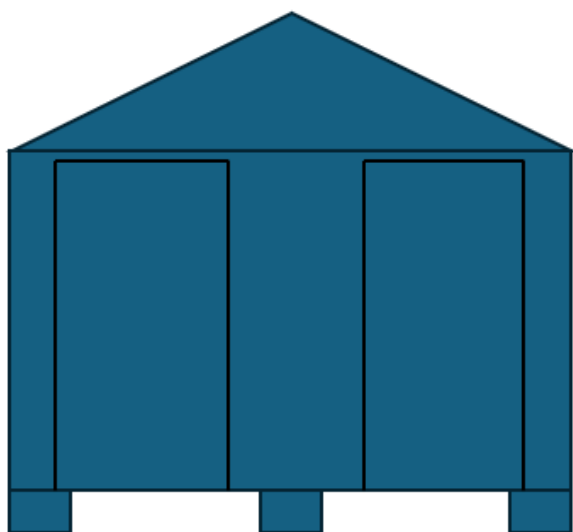

Lengde mot sør/ mot vannet ca 480 cm.
Vinduer 69 * 109 cm.

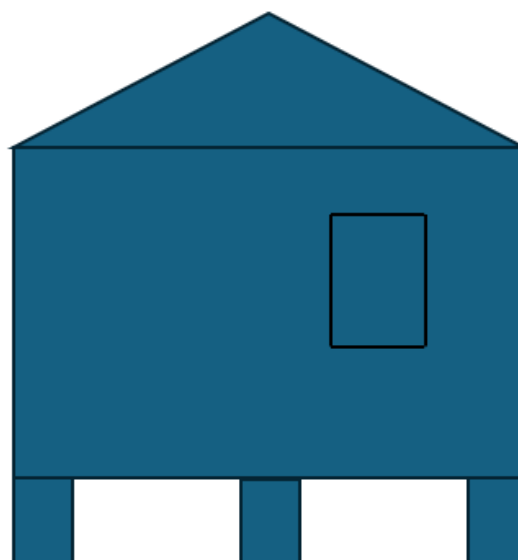

Lengde mot nord ca 480 cm.
Vindu 54 * 59 cm.

Mot vest og øst:

Bredde mot vest ca 400 cm.
Gjort klart til dører, en til oss og en til hyttenabo med
bruksrett

Bredde mot øst ca 400 cm.
Gjort klart til ett vindu 69 * 109 cm.

Status påbegynt nytt uthus fra sør/fra båt. Det er satt opp reisverk, kledning er satt opp på begge langsidene, mot sør og mot nord. Vi har nå lagt på presenning på tak og de to kortsidene for å beskytte bygget, til ferdig saksbehandling av vedtak. Uthuset blir naturlig mindre synlig når det beises sort som hytta og får sort tak.

Status påbegynt nytt uthus fra sør.

Reisverk nytt uthus sett fra øst, delvis skjult bak busker og trær i terrenget.

Nytt påbegynt uthus sett fra stuevindu i hytta. Kledning er satt opp på begge langsider, presenning er lagt på kortsidene og tak.

Reisverk på nytt uthus, sett fra vest, med åpning til to nye dører, helt opptil toppsvill, der sperrene starter. Dette er bygd så lavt som mulig, brukt tilsvarende takvinkel som hytta, 22,5 grader.

Hadde tenkt å ha siste fundament mot nord/øst ved rød pil. Men her rant det vann ned fra grunnen, men det gikk ikke pga vannsig og frostspreng på steiner som hadde sprekt. Fundament ble da flyttet ut på fast grunn med en lav lecablokk oppå til høyre/i øst.

Arkivsaksnummer: 2025/8483

Saksbehandlar: Alf Odden

Dato: 19.08.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	41/25	25.08.2025

Søknad om bygging av uthus til sankehytte ved Hegnavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 39/1, Hjelmeland kommune - Trond Rød

Forvaltar si innstilling

I medhald av kapittel III og kapittel IV, punkt 1 og kapittel VI, punkt 2 i Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde, får Trond Rød dispensasjon til å bygge uthus til ei sankehytte ved Hegnavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde.

Uthuset kan ha eit areal inntil 7 m² (BYA), og ei maksimal høgde på inntil 2.5 m inkludert høgda på fundamenta. Uthuset skal plasserast tett inntil fjellveggen rett bak den eksisterande sankehytta for å dempe landskapsverknaden.

Vedtaket grunngjevast med at uthuset har avgrensa storleik, og at plasseringa gjer at dei negative effektane på landskapet blir små. Uthuset det er søkt om skal romme vedbod og utedo som det vil være behov for ved sankehytta. Det er problematisk at ein ved ein dispensasjon til uthuset går utover den samla arealgrensa for sankehytter på 30 m² (BYA). Særleg når dispensasjonen til sankehytta vart gitt så seint som i 2023. At søkar kan ha misforstått vedtaket i styresak 24/23, gjer at det likevel kan gis dispensasjon.

Dispensasjonen blir gjeve med desse vilkåra:

- Uthuset må skilja seg minst mogleg frå naturomgjevnadane omsyn til utforming og overflatebehandling, og byggjearbeida må skje så skånsamt som råd i høve til naturomgjevnadane
- Om uthuset fundamenterast på pålar må det forblendast med tørrmur opp til kledningen
- Taket skal tekkast med torv, stein, tre eller takplater med mørk matt farge
- Uthuset skal målast eller beisast i mørk farge som skil seg minst mogleg frå omgjevnaden.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut av verneområdet. Ubehandla virke kan nyttast som ved
- Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks byggearbeidet er ferdig
- Dispensasjonen gjeld fram til 25.08.2028

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad frå 21.07.2025 og telefonsamtale med søker 24.07.

Trond Rød søker om dispensasjon til bygging av uthus til sankehytte på nordsida av Hegnavatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde. Uthuset skal ha ein storleik på 7 m² (BYA), ei høgde på 2.4 m, og skal romme vedbod og utedo. Det skal malast i same farge som hytta og skal ha svart ståltak. Uthuset er tenkt plassert inn til ein bratt fjellvegg rett bak den eksisterande sankehytta. Søker opplyser at han har materialar på staden og at det ikkje er nødvendig med helikoptertransport.

Skisse av uthus

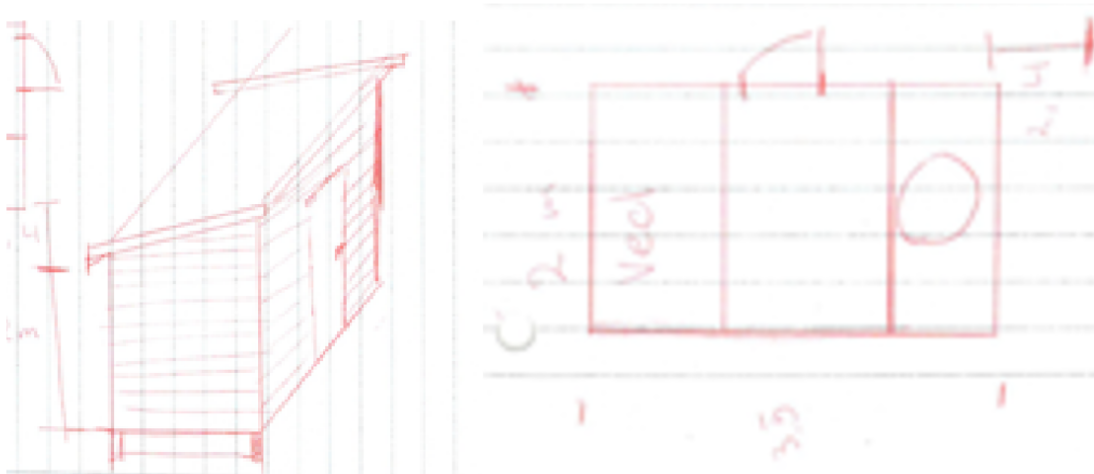
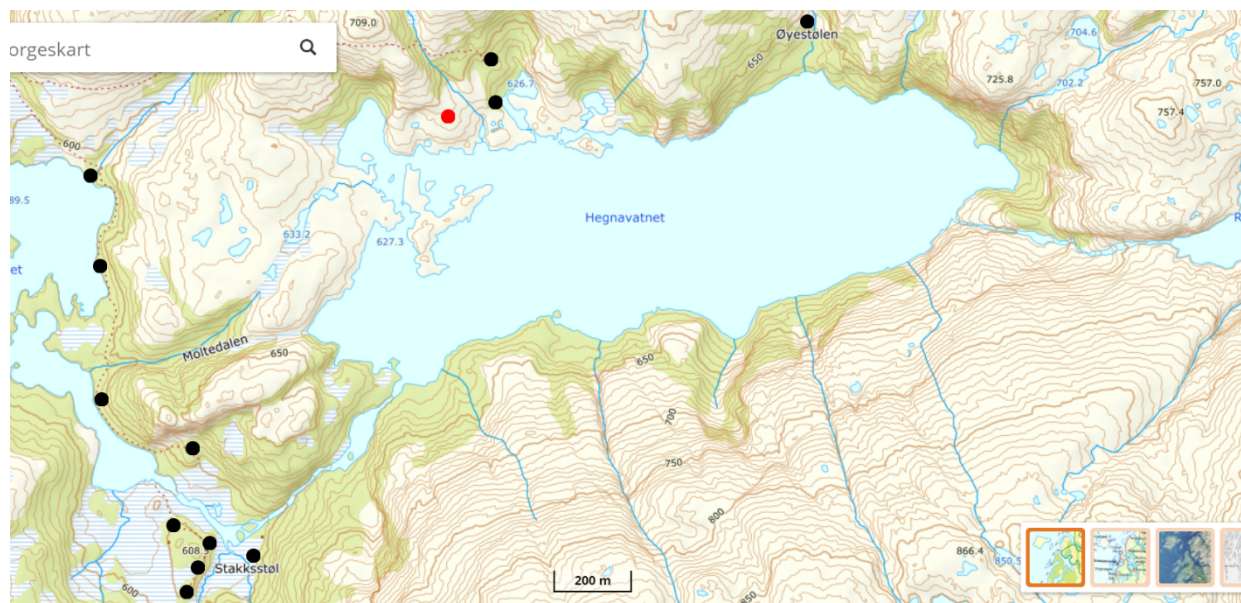

Foto av eksisterande sankehytte. Uthuset skal plasserast rett bak hytta.

Kart over Hegnavatnet. Uthuset det er søkt om er markert med raudt, men eksisterande hytter i område er markert med svart.

Anna bakgrunn for saka

Trond Rød fekk i styresak 24/23 dispensasjon til å bygge ei sankehytte ved Hegnavatnet. Hytta kunne ha eit areal på inntil 30 m² (BYA), og ei mønehøgde på inntil 4.5 m inkludert høgda på fundamenta. I vedtaket var det med ei presisering av at hytta måtte plasserast minst 100 m frå Hegnavatnet for å ikkje være i strid med Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag og kommuneplan for Hjelmeland.

I verneområdeforvaltar si innstilling til vedtak, var det med ei presisering av at i forvaltningsplanen var sett ei øvre arealgrense for sankehytter sett til 30 m² (BYA) inkludert eventuelle uthus. Om det er planlagt å bygge uthus i framtida må storleiken på hytta som byggast reduserast tilsvarande. I verneområdestyret sitt vedtak vart delar av denne presiseringa tatt bort, og i protokollen vart dette formulert på denne måten:

«Nytt framlegg frå Steinar Kyrvestad:

Som forvaltar si innstilling men der siste setning i avsnitt tre utgår: "Om det er planlagt å bygge uthus i framtida må storleiken på hytta som byggast reduserast tilsvarande".

Forslag frå Steinar Kyrvestad vart vedteken med ni røyster mot tre røyster (Jonny Liland, Janne Nystøl og Jan Dalen)».

Dette kan ha ført til ei misforståing frå søkar si side. Verneområdeforvaltar foretok ei oppmåling av sankehytta 12.06.2025. Hytta hadde eit areal på nøyaktig 30 m² (BYA), slik at uthuset det nå søkast om vil gå ut over forvaltningsplanens arealgrense.

Under oppmålinga av sankehytta 12.06 viste det seg at bygningen var høgare enn det dispensasjonen opna for. Her skulle ikkje hytta være høgare enn 4.5 m inkludert fundamenta, men mønehøgda på sørveggen vart målt til 5.5 m. Sjølve bygningen er ikkje høgare enn 4.1 m, men skrånande terreng gjer at den høgste søyla er på 1.4 m. At hytta står i skrånande terreng skuldast at hytta måtte flyttast frå den flate staden det opphavleg var søkt om, for å få tilstrekkeleg avstand frå Hegnavatnet. Den auka mønehøgda gjer og bygningen meir dominerande i landskapet. Søkar har opplyst at det skal forblendast mellom søylene.

Forvaltningssekretariatet har ennå ikkje tatt stilling til eventuell reaksjonsmåte for dette brotet på dispensasjonen. Vanleg framgangsmåte vil være å sende ut eit brev med varsel om at det kan bli aktuelt å krevje retting etter naturmangfaldslovas §69. Her vil det og bli opplyst at det er mogleg å søke om ettergodkjenning av tiltaket. I handsaminga av ein eventuell søknad om ettergodkjenning kan verneområdestyre og ta stilling til om saka bør sendast til Miljødirektoratet, med sikte på at søkar blir pålagt overtredelsesgebyr etter naturmangfaldlovas §74.

Det kan og være aktuelt for verneområdestyret og utsette saka om bygging av uthuset til saken om sankehytta er ferdig handsama.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde av 19.04.1991.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Vormedalsheia vart verna ved Kongeleg Resolusjon av 19. april 1991. Føremålet med vernet er etter kapittel III i verneføreskriftene å ta vare på eit særmerkt og vakkert landskap som gjev eit godt tverrsnitt av Ryfylkenaturen frå fjord til høg fjell, og som inneheld sjeldsynte og sårbare naturelement.

Byggetiltak i verneområdet blir regulert av verneforskrifta kapittel IV, punkt 1. Her heiter det at det ikkje må gjerast inngrep som vesentlig kan endra eller innverke på landskapets karakter, og *”oppføring av anlegg og andre innretningar eller bygningar”* er særskilt nemnt. Vidare heitar det i kapittel VI, punkt 2 at forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til *”Dyrking, oppføring av bygningar til bruk i landbruksdrifta, treslagsskifte, skogreising eller anna skogsdrift ut over det som er tillatt etter pkt. V 3”*.

Omsøkte tiltak kjem etter vårt syn inn under kapittel IV, punkt 1 i verneføreskrifta, og krev derfor dispensasjon etter kapittel VI, punkt 2 for å kunne gjennomførast.

Landbruksbygg er omtala på side 28 i Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane. Bygningen som det søkt om blir rekna som ei sankehytte, og vil etter omtalen i forvaltningsplanen kunne ha eit areal på inntil 30 m² (BYA) inkludert eventuelle uthus. Forvaltningsplanen inneheld og på 27-28 retningslinjer for når nye bygg til landbruksdrift kan vurderast.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Vormedalsheia landskapsvernområde.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Byggeplassen ligg om lag 650 moh i eit halvope landskap litt på nordsida av Hegnavatnet. Vegetasjonen i område er dominert av lyng- og grasartar med innslag av fjellbjørk og einer.

Nyare GPS-data frå www.dyreposisjoner.no dokumenterer at det har vore villrein nær Hegnavatnet sommaren 2023. Dei siste to åra er det observert fleire mindre bukkeflokkar i Vormedalsheia, også i nærleiken av Hegnavatnet. Dei siste observasjonane er frå vinteren og våren 2025. I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinsens arealbruk i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det ikkje registrert villreintrekk i dette området. I Norsk raudliste for artar for 2021 vart villrein oppført som nær truga (NT).

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarande informasjon i Temakart Rogaland. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert informasjon om andre prioriterte artar, trua eller nær trua artar på Norsk raudliste for artar 2021 eller andre verdifulle artar. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk raudliste for naturtypar 2018 eller andre verdifulle naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike artar og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminne Askeladden. Her er det ikkje registrert kulturminne i området som kan ta skade av byggetiltaket det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. I tillegg til uthuset det er søkt om står det seks andre bygningar ved Hegnavatnet. Dette dreier seg om to sankehytter, ei mindre hytte og tre uthus. Ved Holmavatnet og Stakkstøl ligg det 10-12 stølshus og hytter. Det er noko motorferdsel i område om vinteren i samband med frakt av ved og proviant til hyttene. For 2025 er det gitt eit helikopterløyve i område. Det er og noko ferdsel i området i samband med friluftsliv og tilsyn og sanking av sau, men den samla belastninga på naturmangfaldet i området må karrakteriserast som låg til moderat.

Eit nytt uthus vil ha ein viss negativ innverknad på verneverdiane knytt til landskapet. Dei negative verknadane blir likevel vurdert til å være relativt avgrensa. Uthuset det er søkt om er relativt lite og det ligg fleire bygningar i område frå før. Og utan behov for meir helikoptertransport vil forstyrringane i samband med tiltaket vil bli avgrensa. Etter forvaltingsmyndigheita sitt syn vil det omsøkte byggetiltaket derfor berre i liten grad føre til større belastning på økosystemet i område

(§10). Uthuset på 7 m² vil ikkje bli dominerande i landskapet, og vil ikkje medføre noko nemneverdig auke i ferdsle i område utover byggeperioden.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. Slik forvaltningsstyresmakta vurderer det vil være nødvendig med eit uthus til sankehytta.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Uthuset det er søkt om er relativt lite og plassert slik at verknadane på landskapet blir avgrensa. Det er problematisk at ein ved ein dispensasjon til uthuset går utover den samla arealgrensa for sankehytter. Særleg når dispensasjonen til sankehytta vart gitt så seint som i 2023. At uthuset er nødvendig og at søkar kan ha misforstått vedtaket i styresak 24/23, gjer at verneområdeforvaltar likevel innstiller på å gje dispensasjon.

Arkivsaksnummer: 2023/7249

Saksbehandlar: Jørn Trygve Haug

Dato: 18.08.2025

Utval	Utvalsak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	42/25	25.08.2025

Klage på avslag om ytterlegare utsett frist for riving av hytte. Vedtak om tvangsmulkt. 2/15. Edgar Sundbø. Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Åseral kommune.

Vedlegg:

- 1 Klage - ber om ytterligere utsatt frist - rivning av hytte - Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Åseral 2/15 - byggetiltak - Edgar Sundbø

Forvaltar si innstilling

Med heimel i forvaltningslova § 33 opprettheld verneområdestyret sitt vedtak i sak 26/25 dagsett 27.5.2025, gjeldande pålegg om riving av den gamle hytta på gnr. 2, bnr. 15 i Åseral kommune. Frist for riving av den gamle hytta og transport av bygningsmassen ut av verneområdet er 31.10.2025.

Verneområdestyret meiner tiltakshavar har hatt svært god tid på seg til å fjerne den gamle hytta og frakte den ut av verneområdet. Verneområdestyret kan ikkje sjå at det er nye tungtvegande argument som taler for ei ytterlegare utsetting.

Med heimel i naturmangfaldslova § 73 vert eigar av gnr. 2, bnr. 15 Edgar Sundbø pålagt ei løpande dagmulkt på kr. 1000 om bygningen ikkje er dokumentert fjerna innan 31.10.2025.

Klage på avslag om utsett frist for fjerning av den gamle hytta vert sendt Miljødirektoratet for avgjersle når klagefristen for vedtak om tvangsmulkt er ute, eller verneområdestyret har gjort ei førebuande klagehandsaming av denne.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysningar

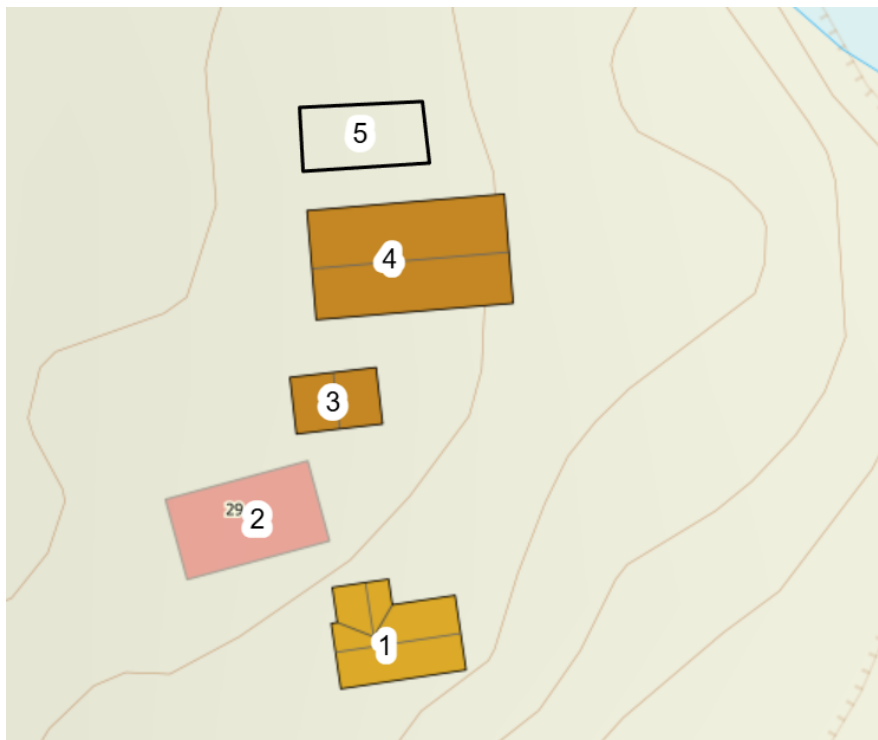
Verneområdestyret skal i denne saka gjere ein førebuande handsaming av klage på vedtak frå 27.5.2025 der dei ga delvis avslag på utsett frist for riving av eit bygg. Verneområdestyret skal også ta stilling til bruk av tvangsmulkt om vedtekne pålegg om riving ikkje vert utført innan fristen.

I møte 27.5.2025 sak 26/25 søkte Edgar Sundbø om utsett frist for riving av eldre hytte frå 30.7.2025 (opphaveleg 1.1.2017), til 30.7.2027. Sundbø fekk delvis innvilga søknaden ved at ny frist vart sett til 31.10.2025.

Sundbø har i e-post dagsett 17.6.2025 klaga på vedtaket og ber om at riving kan utsettast eit år, til 31.10.2026 (vedlegg 1). Som grunngeving for klagen skriv Sundbø at arbeidet på staden har tatt meir tid enn han så føre seg og at han trenger den gamle hytta til lagerplass inntil nytt vedskjul er ferdig. Ein kort vinter 2025 gjorde det også vanskeleg å få gjennomført naudsynt transport med snøskuter. Sidan Svartevatn er mykje tappa ned er det ikkje realistisk å frakte materialar med båt, då det krev om lag 1 km. med bæring ned til vatnet. Bruk av helikopter vil bli for dyrt. Ved å få utsett frist til 31.10.2026 kan riving av den gamle hytta, og bygging av nytt vedskjul, gjerast parallelt neste år.

Dei ulike tiltaka på plassen har vore til handsaming i verneområdestyret ved fleire høve dei siste åra. Eit kort oversyn er gjeven nedanfor. Kartet syner dei ulike bygningane omtala i saka. I dag står berre bygning 1 og 4 att på plassen.

Bygning 1: gammal hytte kravd rive, bygning 3: gammalt vedskjul som nå er revet, bygning 4: ny hytte, bygning 5 nytt vedskjul søkt oppført. Bygning merka 2 er omriss av hytte godkjend i 2014 men seinare flytt til tomt bygning 4.

Historikk

29.1.2014 vart det gjeven løyve til bygging av ny hytte på plassen (bygning 4), med føresetnad om riving av den gamle hytta innan 1.1.2017 (bygning 1).

14.11.2023 ga verneområdestyret pålegg om å fjerne den gamle hytta, samt fjerning av støypte fundament (bygning 5). Frist vart sett til 30.7.2025.

23.10.2024 ga verneområdestyret løyve til bygging av nytt vedskjul (bygning 5). Det vart sett vilkår om at det gamle vedskjulet (bygning 3) vart rive før det nye kunne byggjast (bygning 5). Det gamle vedskjulet (bygning 3) er nå rive. I same sak opprettheld verneområdestyrer fristen 30.7.2025 for riving av den gamle hytta.

27.5.2025 ga verneområdestyret utsett frist til 31.10.2025 for riving av den gamle hytta (bygning 1). Sundbø hadde då søkt om utsetting til 30.7.2027. I same sak vart det varsla tvangsmulkt med verknad frå 31.10.2025, og tvangsgjennomføring om pålegget ikkje vert følgd.

17.6.2025; Sundbø klagar no på avslaget om utsett frist gjeven av verneområdestyret 27.5.2025 og ber om utsett frist til 31.10.2026.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forvaltningslova kap. VI *Om klage og omgjerding av vedtak*.
- Naturmangfaldslova § 73 om tvangsmulkt.

Heimelsgrunnlag

Verneområdestyret skal nå gjere ei førebuarde handsaming av klagen etter forvaltningslova § 33. Verneområdestyret kan endre eller oppretthalde sitt vedtak. Om verneområdestyret opprettheld sitt vedtak vert saka sendt Miljødirektoratet for avgjer. Om verneområdestyret endrar sitt vedtak løpar ny klagefrist.

Etter forvaltningslova §§ 29, 30 og 32 er det formelle krav til ein klage. Klagefrist er tre veker, klagen bør vera grunngjeven, og det må nemnast dei endringar som er ønskja.

Bruken av tvangsmulkt etter naturmangfaldslova § 73 er tidlegare varsla men utan at det er fatta vedtak om bruk av dette.

Vurdering

Melding om vedtak vart sendt søkar 10.6.2025. Klage vart sendt inn av søkar 17.6.2025 og såleis innan fristen på tre veker. Klagen er grunngjeven og nemner dei endringane som er ønskja. Dei formelle sidene ved klagen er såleis oppfylt.

Som del av grunngjevinga i klagen nemnar Sundbø at vannstanden i Udalsfjorden (del av Svartevatn) er låg i sommar og at det difor ikkje er realistisk å frakte materialar med båt. Avstanden frå hytta til dit båten kan kome inn er oppgjeven til om lag ein kilometer. Tilkomst med båt vart undersøkt av forvaltar 15.8.2025. I realiteten er det om lag 450 m. i gangavstand frå hytta til båten. Dette vil sjølvstøt variere noko i høve til vannstanden.

Forvaltar kan ikkje sjå at det er nye moment i saka som gir grunnlag for å gi ytterlegare utsett frist for riving av den gamle hytta. Det bør også fattast vedtak om tvangsmulkt gjeldande frå 31.10.2025, om tiltaket ikkje er gjennomført.

Sundbø har heilt sidan 2014 vore klar over at det gamle hytta måtte rivast. Formelt pålegg om dette vart gjeven 14.11.2023. Sjølv om ein reknar frå denne datoen har Sundbø alt hatt to vintersesongar til å få gjennomført pålegget. Det er riktig at vinteren 2025 vart kort i høve til transport med snøskuter, men Sundbø søkte heller aldri om snøskuterløyve til å få

transporten gjennomført. Utvilsamt var det periodar med greitt skuterføre i denne delen av heia også vinteren 2025.

Forvaltars ser at det vil vera upraktisk å måtte bera bygningsmaterialar og rivningsmaterialar ned til fjorden. Bruk av helikopter er difor eit betre alternativ sjølv om dette kostar ein del. I sak 27/25 på Gjuvasslega i Valle, handsama av verneområdestyret i møte 27.5.2025, var verneområdestyret oppteken av å ikkje gi «pålegg» om helikopterbruk om rivningsmaterialar i staden kunne fraktast heim med snøskuter innafor det ordinære snøskuterløyvet. I den saka vart det difor fristen for riving oppretthalde, men der heimtransporten ut kunne utsettast til det var snøskuterføre.

Forvaltar meiner ei slik ordning i mange høve kan vera fornuftig, men minner om at klagar i fleire år har hatt moglegheit til å legge opp transporten på denne måten utan at det er gjennomført. I høve til saka på Gjuvasslega er det også ein skilnad ved at bygningen på Solbu berre ligg 50 meter innafor vernegrensa og såleis krev mykje kortare flyging i verneområdet, og i eit område der sjeldan oppheld seg villrein på hausten. Det vil også vera mogleg ta med last båe vegar ref. løyvet som er gjeven til å bygge nytt vedskjul. Ut i frå ei samla vurdering meiner forvaltar at miljøbelastning ikkje vil bli større ved helikopterbruk enn om alt skal fraktast på snøskuter.

Sundbø har tidlegare blitt varsla om tvangsmulkt som løpar frå 31.10.2025 om riving av en gamle hytta ikkje er gjort innan denne datoen. For å sikre gjennomføring av pålegget vil forvaltar tilrå at verneområdestyret med heimel i naturmangfaldslova § 73 pålegg Sundbø tvangsmulkt som tar til å løpa frå 31.10.2025 om pålegget ikkje er gjennomført innan fristen.

Bruk av tvangsmulkt vil vera eit nytt vedtak og betyr i praksis at klagesaka ikkje kan sendast Miljødirektoratet for avgjersle før klagefrist for vedtaket om tvangsmulkt har gått ut og verneområdestyret har gjort ei førebuande handsaming av ei eventuell klage på dette.

Konklusjon

Verneområdestyrte opprettheld sitt vedtak frå møte 27.5.2025, sak 26/25. Frist for riving av den gamle hytta er 31.10.2025. Det vert fatta vedtak om tvangsmulkt gjeldande frå same dato om bygningen ikkje er rive og bygningsmassen er transportert ut av verneområdet.